

Střednědobý výhled rozpočtu Velkých Popovic s analýzou financí a ratingem

LUDĚK TESAŘ
CITYFINANCE

Obsahuje:

- ✓ analýzu financí obce uzavřenou ratingem dle Cityfinance
- ✓ uvedení silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení financí (SWOT analýza)
- ✓ do výhledu zapracované změny daní tzv. daňového balíčku účinného od 1. 1. 2021
- ✓ výhled finančního potenciálu samosprávy na 5 let od roku 2022 do roku 2026
- ✓ doporučený strop bezpečné zadluženosti
- ✓ pravidla rozpočtů pro stabilitu financí
- ✓ doporučení

OBSAH

ÚVOD	2
VYBRANÉ POUŽITÉ TERMÍNY.....	3
<i>Počet obyvatel</i>	3
<i>Počet žáků.....</i>	3
<i>Počet zaměstnanců.....</i>	3
<i>Saldo rozpočtu</i>	3
<i>Provozní saldo.....</i>	3
ANALÝZA FINANČNÍHO ZDRAVÍ.....	4
ANALÝZA.....	4
<i>Počet obyvatel</i>	4
<i>Počet zaměstnanců.....</i>	5
<i>Počet žáků.....</i>	5
<i>Saldo rozpočtu</i>	7
<i>Celkové příjmy a výdaje</i>	9
<i>Rozbor příjmů</i>	9
<i>Struktura výdajů a finanční krytí investic.....</i>	14
<i>Schopnost finančního zajištění reprodukce majetku.....</i>	16
<i>Podrobnější rozbor výdajů</i>	16
<i>Provozní saldo.....</i>	19
<i>Majetek obce a krytí požadavků reprodukce.....</i>	22
<i>Finanční kondice obce.....</i>	23
<i>Finanční aktiva (rezervy).....</i>	26
<i>Dlouhodobé závazky</i>	26
<i>Strop bezpečné zadluženosti.....</i>	27
<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	27
ZÁVĚR FINANČNÍ ANALÝZY	28
STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU.....	30
FINANČNÍ DOPADY ZMĚN LET 2020 A 2021 DO DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ	30
DOPORUČENÍ (ŘAZENO DLE VÝZNAMU A ČASOVÉ PRIORITY SESTUPNĚ)	31
DEFINICE FINANČNÍHO POTENCIÁLU OBCE	32
ZÁVĚR	33
PŘEDPOKLADY A PLNĚNÍ STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU	34
DOPORUČENÁ PRAVIDLA ROZPOČTŮ PRO STABILITU FINANČÍ SAMOSPRÁVY	35
DOPADY STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU DO FINANČÍ.....	36
PŘÍLOHY	39
PŘÍLOHA 1. STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU - TABULKOVÁ ČÁST	39
PŘÍLOHA 2. STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU VELKÝCH POPOVIC – PODLE ZÁKONA POVINNĚ ZVEŘEJŇOVANÉ INFORMACE	43
PŘÍLOHA 3. EKONOMICKÉ HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ (RATING)	44
PŘÍLOHA 4. ÚVOD DO FINANČNÍHO HOSPODAŘENÍ SAMOSPRÁVY.....	46
PŘÍLOHA 5. VÝDAJE - PODROBNÝ VÝVOJ ZA POSLEDNÍCH 5 LET	48
PŘÍLOHA 6. JINÉ PRÁVNICKÉ OSOBY, VE KTERÝCH SE VELKÉ POPOVICE ANGAŽUJÍ, VYJMA PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ	49
PŘÍLOHA 7. ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ (TZV. RUD) PO NOVELE, ÚČINNÉ OD 1. 1. 2021	50
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ.....	51
OBRÁZKY	51
TABULKY	51
GRAFY.....	51
KONTAKT NA ZPRACOVATELE	52
PROFESNÍ PROFIL ZPRACOVATELE	52

Úvod

Obec Velké Popovice (dále jen **obec** nebo **Velké Popovice**) sestavuje v tomto dokumentu střednědobý výhled rozpočtu, což je povinnost plynoucí ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Dokument je zpracován v souladu se zákonem o pravidlech rozpočtové odpovědnosti č. 23/2017 Sb. Smyslem střednědobého výhledu rozpočtu je prokázat schopnost, že obec dostojí svým dosavadním závazkům. Střednědobý výhled rozpočtu je podle zákona nástroj sloužící pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodářství samosprávy. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Obsahuje minimálně souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Obsahem jde tento dokument nad rámec zákonem daných náležitostí střednědobého výhledu rozpočtu uváděných v § 3 zákona č. 250/2000 Sb. Zejména analyzuje finanční zdraví (rating), trendy financí a stanovuje strop bezpečného úvěrového zatížení k financování cílů samosprávy. Uvedeny jsou také možné hrozby s vlivem na finance, včetně opatření. Materiál uvádí též SWOT financí a obsahuje doporučení.

Ze střednědobého výhledu se vychází při zpracování rozpočtu a využívá se jako příloha k případným žádostem o úvěry a některé dotace. Smyslem střednědobého výhledu rozpočtu je podpořit udržitelnost financí, vymezit finanční možnosti samosprávy, podpořit zdravý vývoj financí a prokázat schopnost samosprávy dostát svým závazkům. Pro správnou funkci výhledu je třeba, aby byl plněn a aktualizován tak, aby průběžně reagoval na ekonomickou situaci, hrozby a příležitosti financí ve vazbě na reálné hospodaření samosprávy. Ve střednědobém výhledu rozpočtu je nastavena strategie hospodaření a financí se zaměřením na stabilitu a finanční zdraví samosprávy. Výhodou střednědobého výhledu rozpočtu je značná možnost finančně manévrovat. Ke zpracování střednědobého výhledu rozpočtu bylo použito zejména těchto zdrojů:

- Skutečnost 2020 a rozpočet 2021;
- Validovaná data z MF ČR;
- Účetní a finanční výkazy od roku 1997;
- Monitor státní pokladny MF ČR (<http://monitor.statnipokladna.cz>);
- Vyhláška MF ČR č. 358/2020 Sb., o podílu jednotlivých obcí ...;
- Aktuální predikce výnosů daní Cityfinance a makroekonomické prognózy MF ČR, ČNB a vybraná data ČSÚ.

Obec může díky plánování lépe realizovat cíle, zvládnout hrozby financí a využít příležitosti. Aby střednědobý výhled plnil svou roli, je třeba jej **ideálně ročně aktualizovat** a doplňovat analýzu financí o čerstvá data, vývoj financí a revidovat podle toho finanční možnosti.

Vybrané použité termíny

Počet obyvatel

Podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem k 1. lednu běžného roku.

Počet žáků

Podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

Počet zaměstnanců

Počet zaměstnanců vykázaný v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů. Bere se celkový počet zaměstnanců vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku. Jde o počet zaměstnanců, kteří mají v katastru samosprávy místo výkonu práce.

Saldo rozpočtu

Je rozdíl mezi příjmy a výdaji rozpočtu. Pokud jsou plánované vyšší příjmy než výdaje, je saldo kladné, v opačném případě záporné. Ze salda rozpočtu rozhodně nelze odvodit, že město hospodaří dobře či špatně. Posoudit hospodaření je mnohem složitější a saldo rozpočtu obce/městyse/města je pouze dílčí údaj.

Upozornění. Splátky úvěrů nejsou vedeny jako rozpočtové výdaje a přebytky rozpočtu mohou být použity jednak na splácení úvěrů z minulosti nebo slouží k vytvoření finanční rezervy do budoucna na realizaci jiných projektů. Proto přebytek rozpočtu se rozhodně nerovná definici „to jsou peníze, které zbývají“.

Záporné saldo rozpočtu znamená, že v rozpočtu jsou vyšší výdaje než příjmy. Chybějící prostředky pocházejí buď z úvěrů, nebo je ke krytí deficitu využito prostředků uspořených v minulosti. Záporné saldo znamená špatné hospodaření pouze v situaci trvalých deficitů a ty má v ČR hlavně státní rozpočet.

Bez přebytků a deficitů nelze zajistit hospodaření, ale platí, že podle zákona by měly být rozpočty dlouhodobě vyrovnané.

Provozní saldo

Běžné příjmy – Běžné výdaje = Provozní saldo

Součástí běžných výdajů jsou i opravy, které často působí pocitově jako investice. Podstatné je, aby bylo provozní saldo obce/městyse/města po snížení o splátky dluhů vždy kladné (výjimku může tvořit nárazově řešení problematiky cash flow a velké opravy).

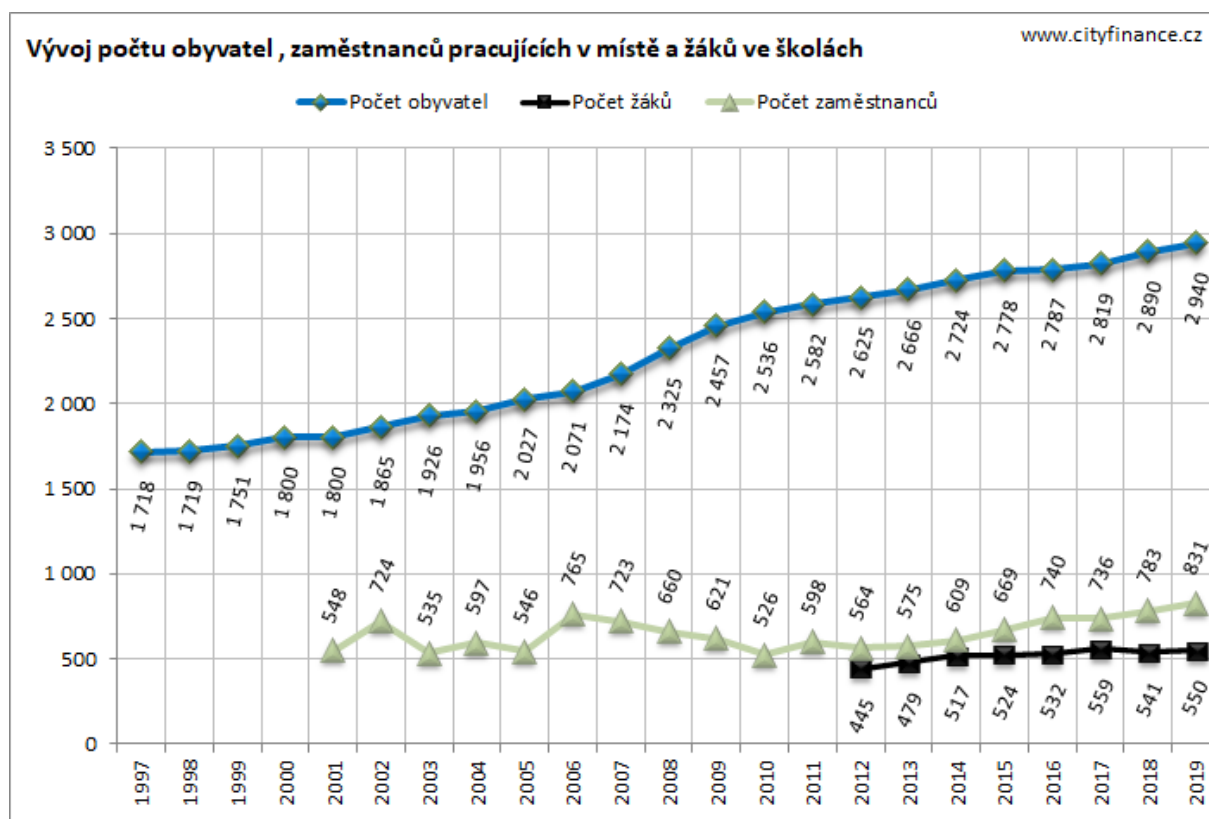
Analýza finančního zdraví

Doporučujeme zdvořile nejprve seznámení s obsahem přílohy věnující se obecně finančnímu (rozpočtovému) hospodaření samosprávy, viz **Příloha 4. Úvod do finančního hospodaření samosprávy.**

Analýza

Počet obyvatel¹ obce nadále **výrazně roste**. Na počtu obyvatel závisí většina příjmů obce (sdílené daňové příjmy). Dle posledních dostupných dat od roku 2016 do 2019 **přibýlo 153 obyvatel** (+5,5 %), to přineslo **více než 2 mil. Kč** ročních sdílených daňových příjmů. **Za deset přibýlo 483 obyvatel**, což představuje **roční nárůst o cca 7 mil. Kč** sdílených daňových příjmů. Počet obyvatel obce byl k 1. 1. 2020 celkem **2940**. Na obyvatele připadalo v roce 2020 cca 17 tis. Kč daňových příjmů, resp. cca 14 tis. Kč sdílených daňových příjmů.

Graf 1. Vývoj počtu obyvatel, žáků a zaměstnanců v katastru Velkých Popovic

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

¹ Počet obyvatel podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem.

Počet zaměstnanců² se za poslední 4 roky **zvýšil o 91 zaměstnanců** (cca **+12 %**), kteří mají v katastru obce místo výkonu práce. Na území obce bylo evidováno v roce 2019 cca **831** zaměstnanců. Kritérium počtu zaměstnanců přineslo do příjmů obce za rok 2020 cca **490 tis. Kč**. Podle počtu zaměstnanců se stanovuje malý podíl obce na výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti³, ale ukazatel má sociální rozměr.

Tabulka 1. Vývoj počtu obyvatel, žáků a zaměstnanců pracujících v katastru Velkých Popovic s vybranými dopady do daňových příjmů

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Počet obyvatel	1 956	2 027	2 071	2 174	2 325	2 457	2 536	2 582	2 625	2 666	2 724	2 778	2 787	2 819	2 890	2 940	
Počet zaměstnanců	597	546	765	723	660	621	526	598	564	575	609	669	740	736	783	831	
Počet žáků									445	479	517	524	532	559	541	550	
INDEXY	INDEXY NDEXY INDEXY NDEXY INDEXY NDEXY INDEXY NDEXY INDEXY NDEXY INDEXY NDEXY INDEXY NDEXY INDEXY NDEXY INDEXY																
	průměr za 10 let	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	průměr od 2016
Počet obyvatel	101,7	103,6	102,2	105,0	106,9	105,7	103,2	101,8	101,7	101,6	102,2	102,0	100,3	101,1	102,5	101,7	101,4
Počet zaměstnanců	105,4	91,5	140,1	94,5	91,3	94,1	84,7	113,7	94,3	102,0	105,9	109,9	110,6	99,5	106,4	106,1	105,6
Počet žáků	102,4										107,9	101,4	101,5	105,1	96,8	101,7	101,3
DOPAD ZMĚNY POČTU OBYVATEL NA DAŇOVÉ PŘÍJMY																	
	roční průměr od r. 2010	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Od 2016
Změna počtu obyvatel	45	71	44	103	151	132	79	46	43	41	58	54	9	32	71	50	153
Změna sdílených daňových příjmů v tis. Kč změnou počtu obyvatel	725	631	393	1 039	1 969	1 693	1 021	668	639	681	1 041	902	148	539	1 084	817	2 441

Zdroj: ČSÚ, MFČR, www.cityfinance.cz

Rok 2011 byl rokem, kdy Český statistický úřad prováděl sčítání lidu, domů a bytů. Ze sčítání lidu se vychází při stanovení počtu obyvatel pro rozdělování sdílených výnosů daní dle zákona č. 243/2000 Sb., o Rozpočtovém určení daní, tzv. „**RUD**“, schéma rozdělování viz **Příloha 7. Rozpočtové určení daní (tzv. RUD) po novele, účinné od 1. 1. 2021.**

Počet žáků⁴ ve školských zařízeních obce (ZŠ a MŠ) je údaj, na kterém po novele RUD od roku 2013 záleží část daňových příjmů. Obec vykazovala **550** žáků. Za poslední 4 roky **přibýlo 18 žáků** (cca **+3,4 %**). Příjmy na žáky dříve rostly, navyšoval je růst ekonomiky a novela tzv. RUD v roce 2018. Před dopady covidové

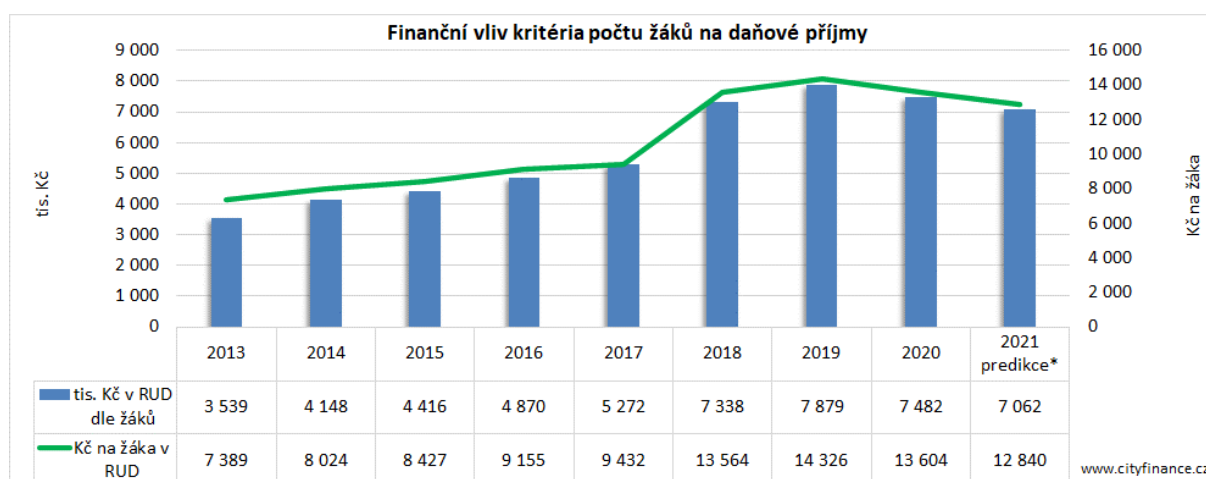
² Počet zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice, a to podle stavu k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

³ 1,5 % celostátního výnosu daně se dělí mezi obce dle počtu zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, a to k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

⁴ Počet žáků podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

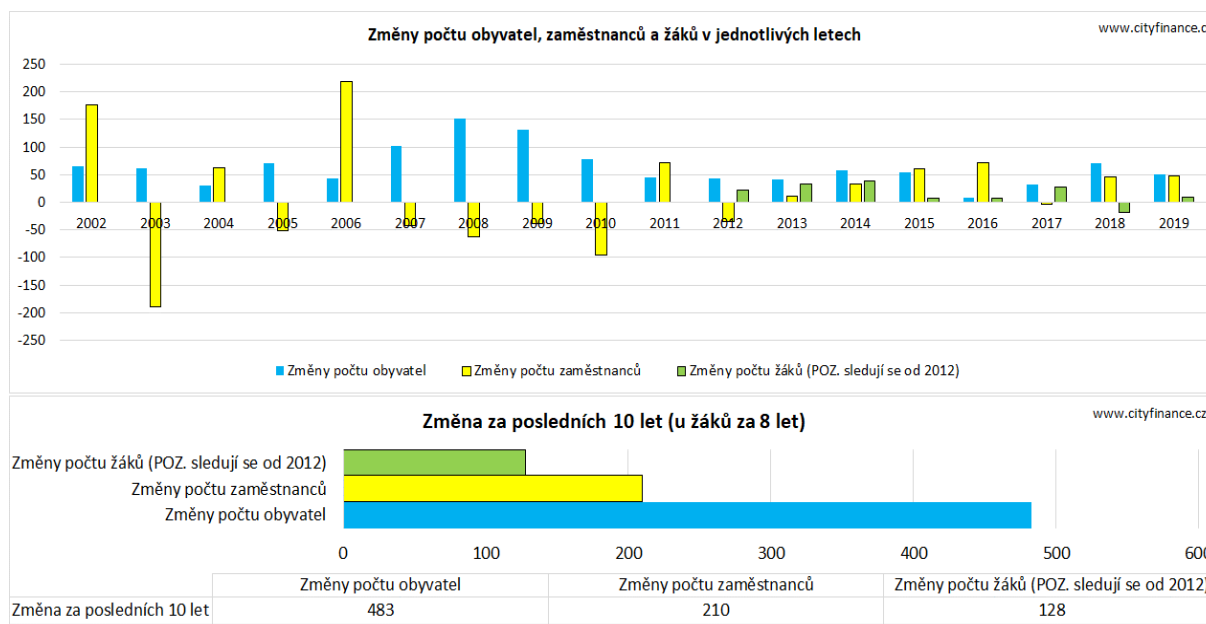
krize mohla obec počítat s cca 15 tis. Kč na žáka, ale tato částka se snížila blíže k cca 13 tis. Kč na žáka a má ještě klesnout. Přesto, vzhledem k jistotě příjmů na žáky, zůstávají investice do školských zařízení po stránce provozu značně finančně podpořené. Školy, včetně školek jsou přesto závislé hlavně na dotacích státu. Velké Popovice inkasovaly z tzv. RUD dle kritéria počtu žáků **v roce 2020 cca 7 mil. Kč**. Rolí obce je především péče o majetek školských zařízení.

Graf 2. Orientační vývoj sumy dle kritéria počtu žáků v rozpočtovém určení daní pro Velké Popovice

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

Graf 3. Změny počtu obyvatel, zaměstnanců a žáků ve Velkých Popovicích

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

Velké Popovice značně prosperovaly. Máme tím na mysli, že přibývalo obyvatel, žáků i zaměstnanců pracujících v katastru obce. Na počtech obyvatel a žáků nejvíce závisí sdílené daňové příjmy. To zakládá skvělou finanční pozici sdílených daňových příjmů obce i do budoucna.

Tabulka 2. Vývoj vybraných ukazatelů příjmů a výdajů Velkých Popovic

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Daňové příjmy	15 184	16 472	16 647	23 263	18 893	20 447	21 423	25 020	33 776	35 995	38 203	42 849	44 516	48 603	53 396	49 917
2. Nedaňové příjmy	1 681	1 867	2 358	4 747	2 968	2 947	12 055	4 687	3 987	3 283	3 644	3 027	3 028	2 906	3 385	17 818
3. Kapitálové příjmy	33 863	15 242	19 175	4 425	1 342	1 579	1 657	1 136	274	821	2 208	1 433	700	661	535	368
4. Přijaté dotace	35 044	25 208	12 940	3 999	5 004	42 652	18 996	9 181	9 816	22 442	41 587	14 487	5 142	3 834	30 803	21 398
Příjmy celkem	85 771	58 788	51 122	36 434	28 206	67 625	54 132	40 023	47 853	62 541	85 643	61 796	53 386	56 004	88 119	89 500
5. Běžné výdaje	25 108	27 307	29 919	29 206	27 755	31 633	33 576	33 348	36 420	35 359	41 815	37 054	37 644	41 979	42 082	43 100
6. Kapitálové výdaje	58 566	40 118	9 316	3 969	5 195	45 104	20 797	6 657	9 708	32 344	43 932	17 737	4 792	11 916	64 873	38 307
Výdaje celkem	83 674	67 425	39 235	33 175	32 950	76 737	54 373	40 005	46 128	67 702	85 747	54 791	42 435	53 896	106 955	81 407
Saldo příjmů a výdajů	2 097	-8 637	11 887	3 259	-4 743	-9 113	-241	17	1 725	-5 161	-105	7 005	10 951	2 108	-18 836	8 094

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Daňové příjmy	21 423	25 020	33 776	35 995	38 203	42 849	44 516	48 603	53 396	49 917
2. Nedaňové příjmy	12 055	4 687	3 987	3 283	3 644	3 027	3 028	2 906	3 385	17 818
3. Kapitálové příjmy	1 657	1 136	274	821	2 208	1 433	700	661	535	368
4. Přijaté dotace	18 996	9 181	9 816	22 442	41 587	14 487	5 142	3 834	30 803	21 398
Příjmy celkem	54 132	40 023	47 853	62 541	85 643	61 796	53 386	56 004	88 119	89 500
5. Běžné výdaje	33 576	33 348	36 420	35 359	41 815	37 054	37 644	41 979	42 082	43 100
6. Kapitálové výdaje	20 797	6 657	9 708	32 344	43 932	17 737	4 792	11 916	64 873	38 307
Výdaje celkem	54 373	40 005	46 128	67 702	85 747	54 791	42 435	53 896	106 955	81 407
Saldo příjmů a výdajů	-241	17	1 725	-5 161	-105	7 005	10 951	2 108	-18 836	8 094

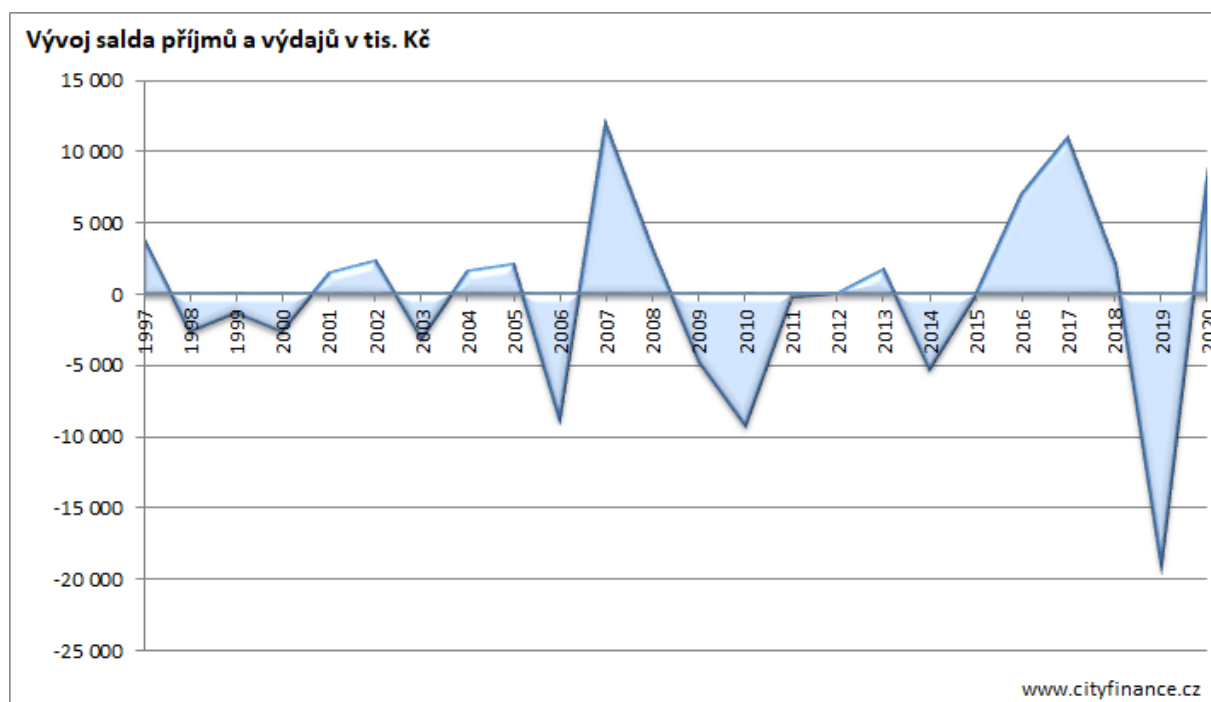
INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY
	průměr za 10 let	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Daňové příjmy	110	117	135	107	106	112	104	109	110	93
2. Nedaňové příjmy	165	39	85	82	111	83	100	96	116	526
3. Kapitálové příjmy	99	69	24	299			49	94	81	69
4. Přijaté dotace	163	48	107	229	185	35	35	75	803	69
Příjmy celkem	106	74	120	131	137	72	86	105	157	102
5. Běžné výdaje	103	99	109	97	118	89	102	112	100	102
6. Kapitálové výdaje	161	32	146	333	136	40	27	249	544	59
Výdaje celkem	108	74	115	147	127	64	77	127	198	76

Zdroj: ČSÚ, MFČR, www.cityfinance.cz

Saldo rozpočtu vyjadřuje rozdíl mezi příjmy a výdaji za daný rok. Deficity jsou přirozenou součástí rozpočtu obce v situaci zvýšených výdajů například na investice a opravy a říkají, že ten daný rok obec realizuje více výdajů než příjmů, což je přirozené zejména, když obec investuje. Přebytky období deficitů vyrovnávají. Svou roli zde hraje také řešení cash flow (tok příjmů a výdajů v čase) mezi roky, zejména v období projektů větších investičních dotací. Obec obvykle střídáním deficitů s přebytky „finančně dýchá“.

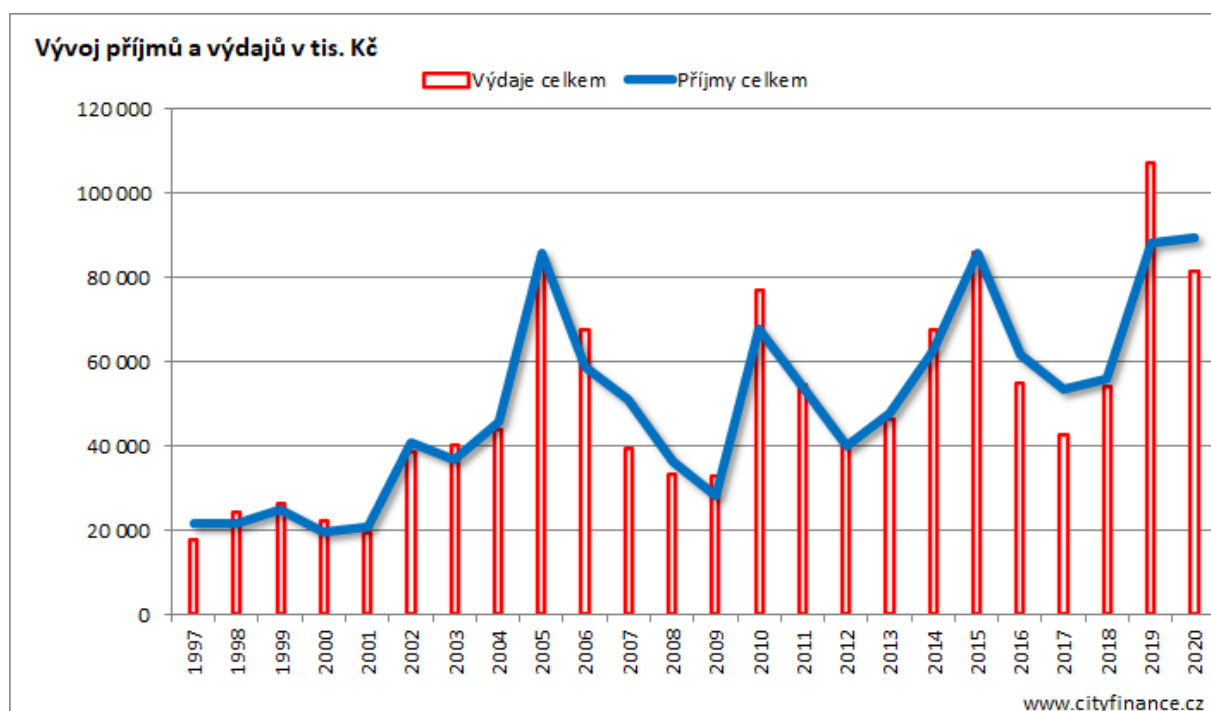
Podrobný vývoj **salda rozpočtu** Velkých Popovic znázorňuje následující **graf**. Celková bilance rozpočtu vykázala za poslední 4 roky přebytek 2,3 mil. Kč a za 10 let byl docílen přebytek 5,6 mil. Kč. Obec **hospodařila přebytkově**.

Graf 4. Vývoj salda rozpočtu Velkých Popovic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

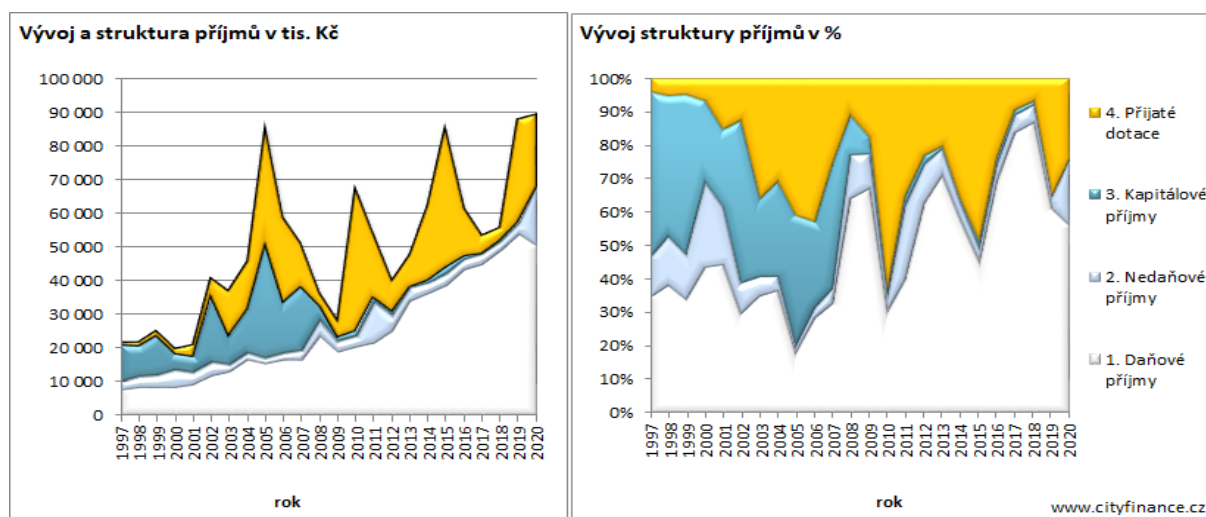
Graf 5. Vývoj příjmů a výdajů Velkých Popovic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Celkové příjmy a výdaje obce měly dlouhodobě viděno rostoucí tendenci. Zdravý základ příjmů měl dlouhodobě progresivní trend, a to hlavně díky daňovým příjmům. Zejména vliv dotací a výjimečně i kapitálových příjmů působil v minulosti kolísání příjmů. Historicky byly příjmy (**viz graf níže**) i výdaje ovlivňovány také následujícími vnějšími faktory. V roce **2001** se nejvíce změnilo RUD tzv. velkou novelou. V roce **2003** vznikly obce s přenesenou působností a obce s pověřeným obecním úřadem, v roce **2005** se změnilo financování školství (dotace nově tekly mimo rozpočty samospráv). Následovaly dopady finanční krize po roce **2009** v roce **2012** došlo k přesměrování transferů sociálních dávek mimo rozpočty větších měst na úřady práce. Lepší vývoj daňových příjmů zajistila obci novela tzv. RUD v roce **2013**, kdy pozitivně působil přesun příspěvků na žáky do daňových příjmů a dále též výrazně zapracoval dobrý vývoj ekonomiky ČR posledních let. Novely RUD v roce **2017** a **2018** byly v režii pro města a obce posíleného RUD sdílených daní. Rok **2020** přinesl covidovou krizi, kompenzace dotacemi a podporami a na rok **2021** proběhly větší daňové změny, včetně změny RUD, které se teprve projeví.

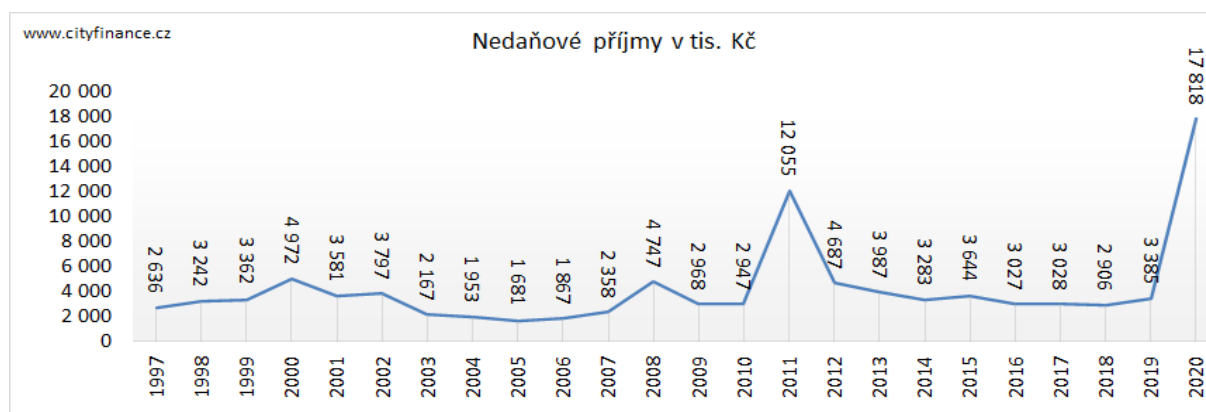
Graf 6. Vývoj struktury příjmů Velkých Popovic

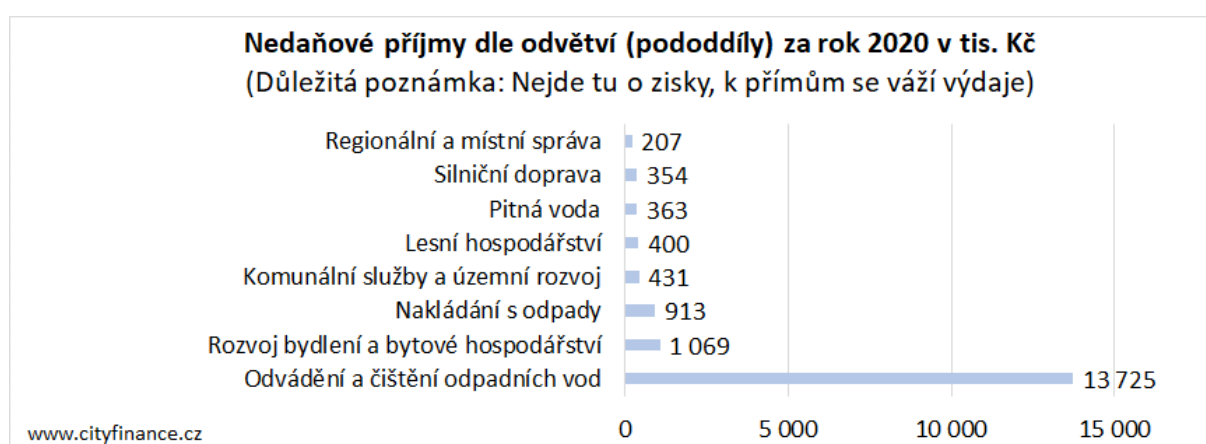
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Rozbor příjmů ukazuje **zdravý a stabilní základ**, který zajišťovaly především daňové příjmy (v předchozích **grafech** bíle vyznačený podíl). Nárazově Velké Popovice získávaly také dotace.

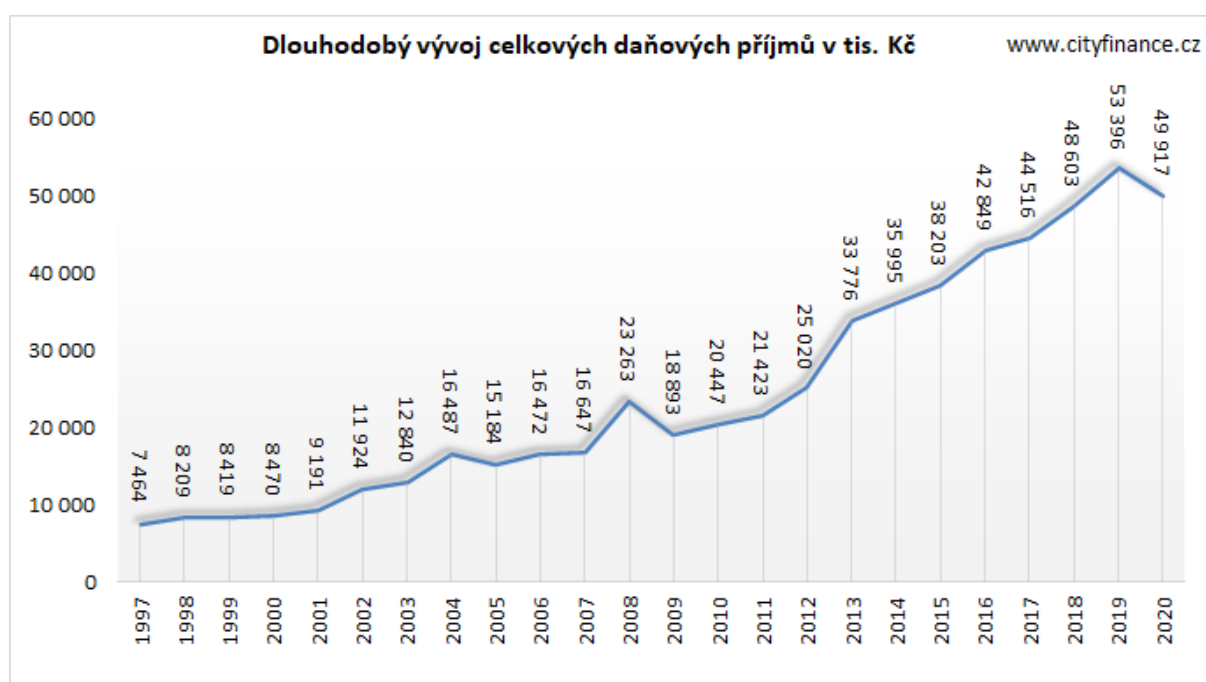
Nedaňové příjmy obce představovaly **v roce 2020 mimořádně vysokých cca 20 %** příjmů ve výši cca **17,8 mil. Kč**. Zdůrazňujeme, že tu nejde o zisky, ale jen o průtok peněz na straně příjmů. Původ nedaňových příjmů pocházel především z odvětví odvádění a čištění odpadních vod a byly tvořeny primárně získaným mimosoudním vyrovnáním dlouholetého sporu obce s dodavatelem investičních akcí výstavby kanalizace ve Velkých Popovicích. Další příjmy byly z bytového hospodářství a nakládání s odpady. Zdrojem nedaňových příjmů Velkých Popovic byly v roce 2020 mimořádně přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady a zbytek vlastní činnosti. Výhodou nedaňových příjmů je, že nereagují tak citlivě na vývoj ekonomiky jako daňové příjmy.

Graf 7. Vývoj nedaňových příjmů Velkých Popovic v tis. Kč

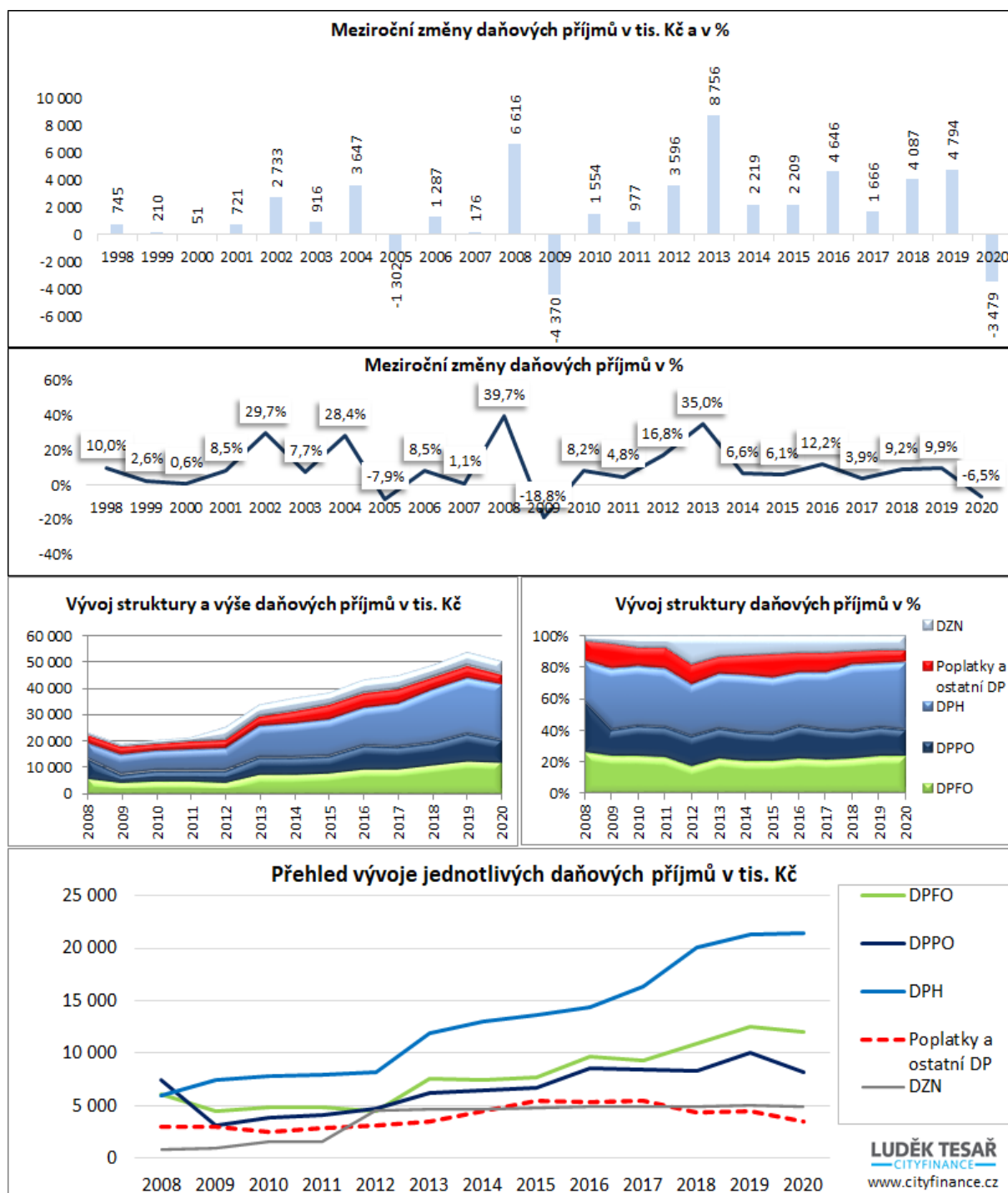
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 8. Původ nedaňových příjmů Velkých Popovic v roce 2020 v tis. Kč

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 9: Vývoj daňových příjmů Velkých Popovic v tis. Kč

Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Graf 10: Vývoj změn a struktury daňových příjmů Velkých Popovic

POZ: vysvětlivky použitých zkratk viz následující tabulka

Zdroj: www.cityfinance.cz

Daňové příjmy tvořily v roce 2020 celkem **56 %** příjmů ve výši cca **50 mil. Kč**. Meziroční **pokles** daňových příjmů byl **-6,5 %**, tj. cca **-3,5 mil. Kč**. Meziročně poklesly především daně z příjmů právnických osob o cca -1,8 mil. Kč (cca -19 %), příjmy **z hazardu výpadek cca 1 mil. Kč** a poklesl daně z příjmů fyzických osob o cca -0,6 mil. Kč (cca -4 %) a mírně poklesl i výnos daně z nemovitostí. Podrobný dlouhodobý vývoj daňových příjmů uvádí **grafy a tabulka**.

Tabulka 3. Podrobný vývoj daňových příjmů Velkých Popovic

indexy	139,7	81,2	108,2	104,8	116,8	135,0	106,6	106,1	112,2	103,9	109,2	109,9	93,5	INDEXY	Změna v tis. Kč	
														2020/ 2019	2020- 2019	%
Bilance (tis. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020			
1. Daňové příjmy:	23 263	18 893	20 447	21 423	25 020	33 776	35 995	38 203	42 849	44 516	48 603	53 396	49 917	93,5	-3 479	-6,5
1111 DPFO ZČ:	3 343	3 226	3 342	3 510	3 247	5 501	5 869	6 065	7 370	8 353	9 851	11 208	10 741	95,8	-467	-4,2
1112 DPFO OSVČ:	2 440	979	1 186	1 017	773	1 470	904	933	1 530	224	225	302	188	62,2	-114	-37,8
1113 DPFO zvláštní sazba:	278	275	298	343	400	570	674	737	762	759	891	1 017	1 042		25	
1121 DPPO:	4 809	2 742	3 703	3 572	4 068	5 473	6 419	6 733	7 881	8 083	8 187	9 474	7 802	82,4	-1 671	-17,6
1122 DPPO za obce:	2 624	312	193	540	646	770	0	0	648	383	159	552	371	67,2	-181	-32,8
1211 DPH:	5 946	7 386	7 761	7 924	8 227	11 904	12 966	13 594	14 431	16 385	20 111	21 322	21 379	100,3	57	0,3
133 až 135 +1381 Místní poplatky a ostatní DP včetně hazardu:	2 439	2 493	1 918	2 536	2 707	2 900	3 783	4 658	4 478	4 631	3 790	3 973	3 105	78,2	-867	-21,8
1361 Správní poplatky:	514	491	514	367	390	557	694	757	898	850	512	519	386	74,5	-133	-25,5
1511 Daň z nemovitostí:	870	988	1 532	1 614	4 561	4 632	4 686	4 727	4 851	4 847	4 877	5 030	4 902	97,5	-128	-2,5
Sumární přehled daňových příjmů v tis. Kč	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020/ 2019	2020- 2019	%
DPFO	6 060	4 481	4 826	4 870	4 420	7 541	7 447	7 734	9 662	9 336	10 968	12 527	11 971	95,6	-556	-4,4
DPPO	7 433	3 054	3 896	4 112	4 714	6 242	6 419	6 733	8 528	8 466	8 346	10 026	8 173	81,5	-1 852	-18,5
DPH	5 946	7 386	7 761	7 924	8 227	11 904	12 966	13 594	14 431	16 385	20 111	21 322	21 379	100,3	57	0,3
Poplatky a ostatní DP	2 954	2 984	2 432	2 903	3 098	3 456	4 477	5 415	5 376	5 481	4 302	4 492	3 492	77,7	-1 000	-22,3
DZN	870	988	1 532	1 614	4 561	4 632	4 686	4 727	4 851	4 847	4 877	5 030	4 902	97,5	-128	-2,5

Použité zkratky: DP - daňové příjmy

DZN - daň z nemovitostí

DPH - daň z přidané hodnoty

DPFO ZČ - daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

DPFO - daň z příjmů fyzických osob

DPFOP (OSVČ) - daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti

DPPO - daň z příjmů právnických osob

Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

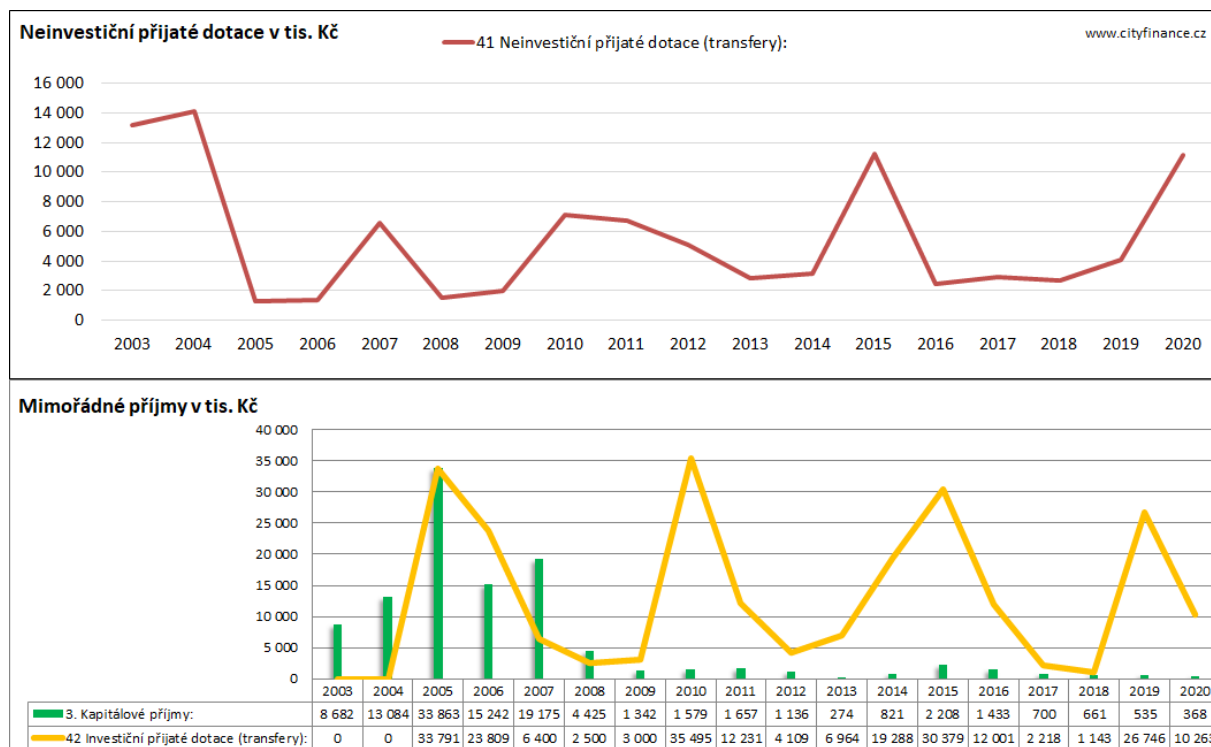
Daňové příjmy v hlubší minulosti měly zajímavý průběh. Sdílené daňové příjmy zaznamenaly úpadek v roce 2009 (finanční krize) a zažívaly horší období do roku 2012. Po novele RUD na rok 2013 nastal obrat. Novela 2017 a zejména v roce 2018 účinná novela RUD zajistily obci výborný růst daňových příjmů. Díky novelám RUD a dosud příznivému vývoji ekonomiky patřily poslední roky k nejlepším pro výnosy sdílených daňových příjmů. Zvrat nastal v roce 2020 dopadem opatření proti covidu.

Bilancování roku 2020 s ohledem na dopady covidu ukázalo, že pokles sdílených daňových příjmů byl u Velkých Popovic cca **-2,2 mil. Kč** (COVID) a vyrovnávací dotace 1250 Kč na obyvatele činila řádově **+3,4 mil. Kč**. Přesto, že měly původně sdílené daňové příjmy růst alespoň o cca 7 %, **díky dotaci nebyly dopady covidu na změnu příjmů obce zřetelné.**

Doping ekonomiky podporami zajistil, že zatím nedošlo k tak hlubokým ztrátám příjmů, ke kterým by bývalo došlo bez podpor realizovaných na úkor státního rozpočtu zadlužováním státu. Je třeba vidět ekonomiku ČR za rok 2020 jako uměle dopovanou na dluh, což přirozenou ekonomickou realitu značně zkreslilo.

Přijaté dotace zaujímaly v roce 2020 ve Velkých Popovicích **cca 24 %** příjmů s částkou cca **21,4 mil. Kč**. Cca 10 mil. Kč byly **investiční dotace** a zbytek doplnily neinvestiční dotace, které byly vyšší především vlivem vyrovnávací dotace covid a jejichž součástí bylo také cca 2,2 mil. Kč na přenesený výkon státní správy.

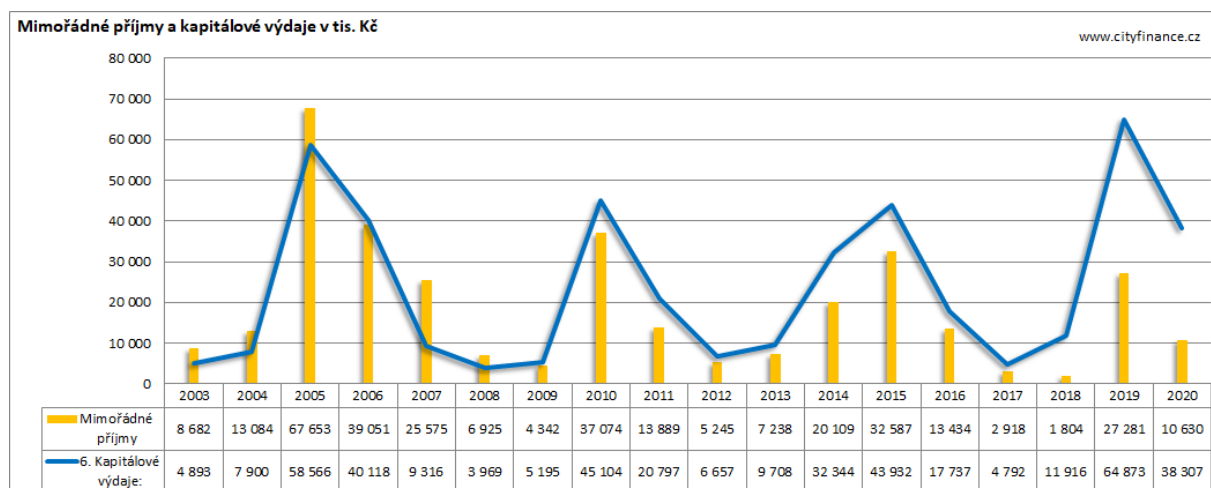
Graf 11: Vývoj mimořádných příjmů Velkých Popovic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Mimořádné příjmy (míněno kapitálové příjmy a investiční dotace) za poslední **4 roky** dosáhly cca **43 mil. Kč**, z toho investiční přijaté dotace zaujímaly více než 40 mil. Kč a zbytek doplnily kapitálové příjmy. Obec za stejné období investovala cca 120 mil. Kč. Za poslední 4 roky **mimořádné příjmy kryly cca 1/3 investic** (**viz další grafy**).

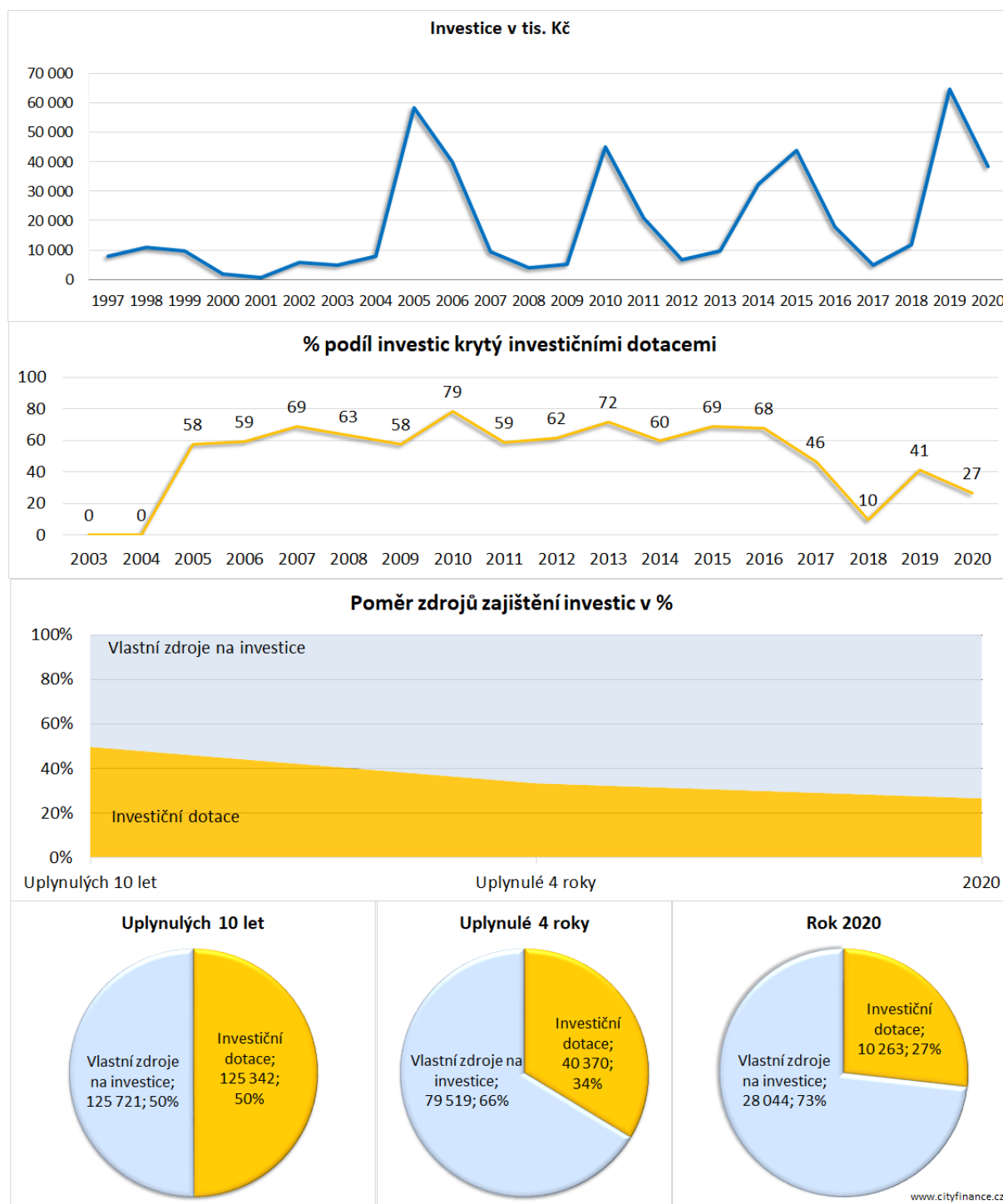
Graf 12. Mimořádné příjmy a investice Velkých Popovic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

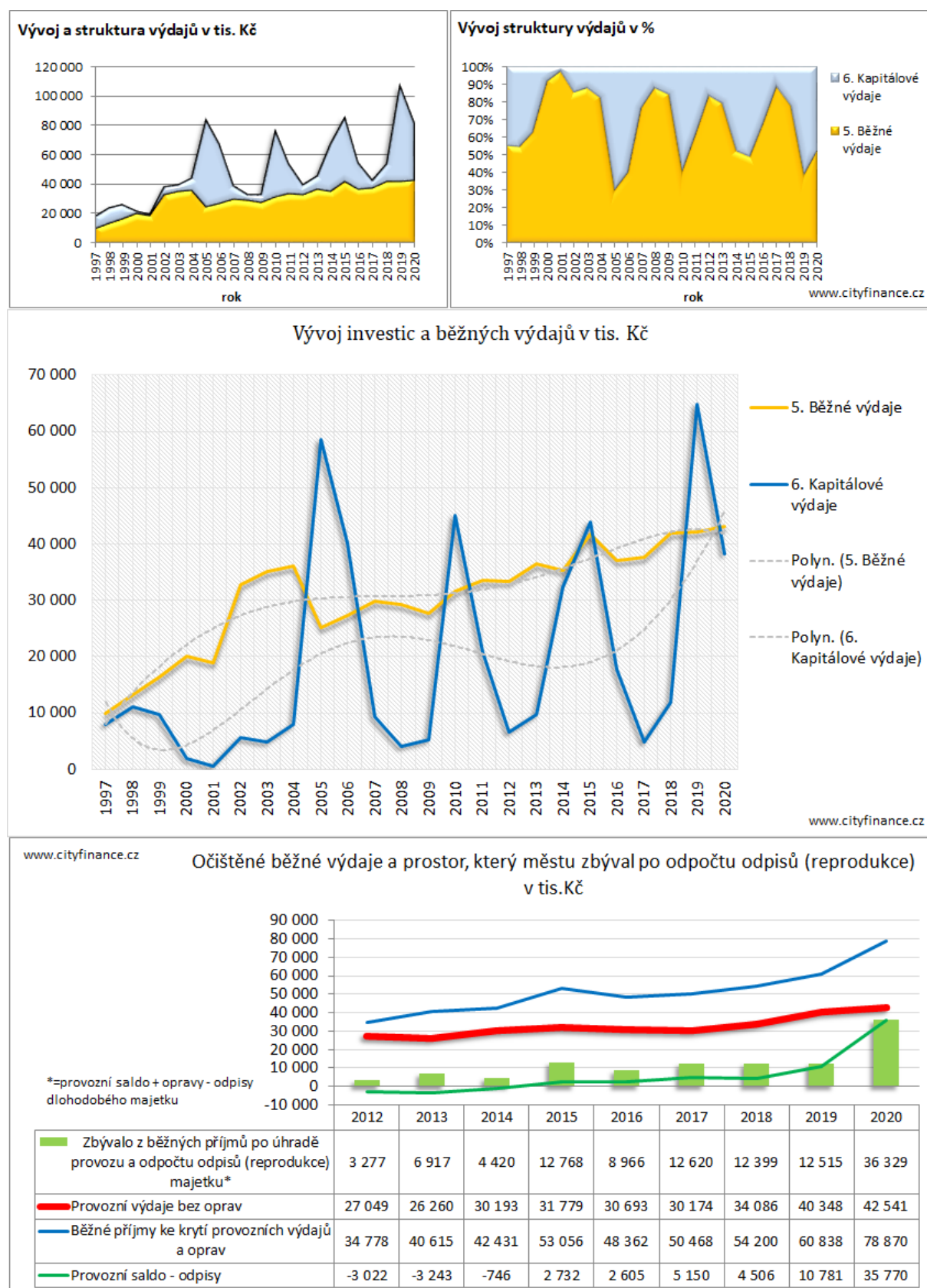
Struktura výdajů a finanční krytí investic obce ukázala poměrně zásadní informace. Jednak výrazně **narostly investice** a obec má **úspěšný dotační management**. Dotace kryly za uplynulé 4 roky cca 1/3 investic. Poslední roky obec prožívá **excelentní rozvoj investic**, což hodnotíme **vysoce kladně**, obdobně jako fakt, že **závislost rozvoje obce na dotacích klesla**.

Graf 13. Vývoj investic a jejich krytí z dotací a vlastních zdrojů Velkých Popovic

Zdroj: MF ČR, propočty www.cityfinance.cz

Graf 14. Vývoj struktury výdajů Velkých Popovic a finanční schopnost udržovat dosavadní majetek

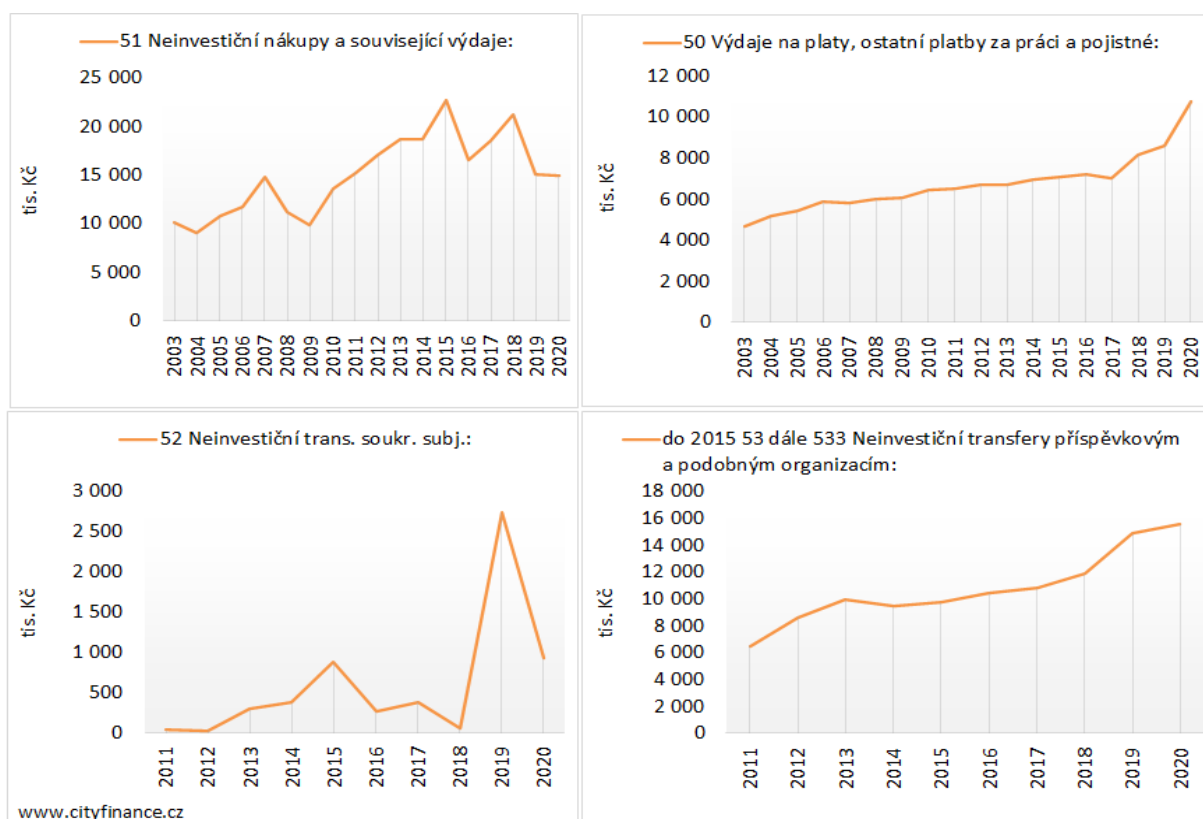

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Schopnost finančního zajištění reprodukce majetku (údržba a modernizace) samospráv se hůř hodnotí. Majetek spravovaný samosprávou může být totiž rozptýlen do správy organizací a společností. My můžeme proto jen zevrubně posoudit míru schopnosti údržby majetku, který je evidován přímo v účetnictví obce. Vlastní prostor k investicím a opravám z běžných příjmů, který obci zbýval po zohlednění potřeb nutné reprodukce majetku obce (účetně) vyjadřuje na **předchozí straně dole zelený sloupcový graf**. Za rok 2020 mimořádně Velkým Popovicím zbývalo z běžných příjmů po započítání reprodukce majetku vysokých cca **36 mil. Kč** (vliv mimosoudního vyrovnání sporu kanalizace ve Velkých Popovicích), jinak běžně tato hodnota oscilovala kolem **12 mil. Kč**. Závěr z toho je ten, že Velké Popovice **měly pohodlnou finanční kondici na údržbu a budování nového majetku**.

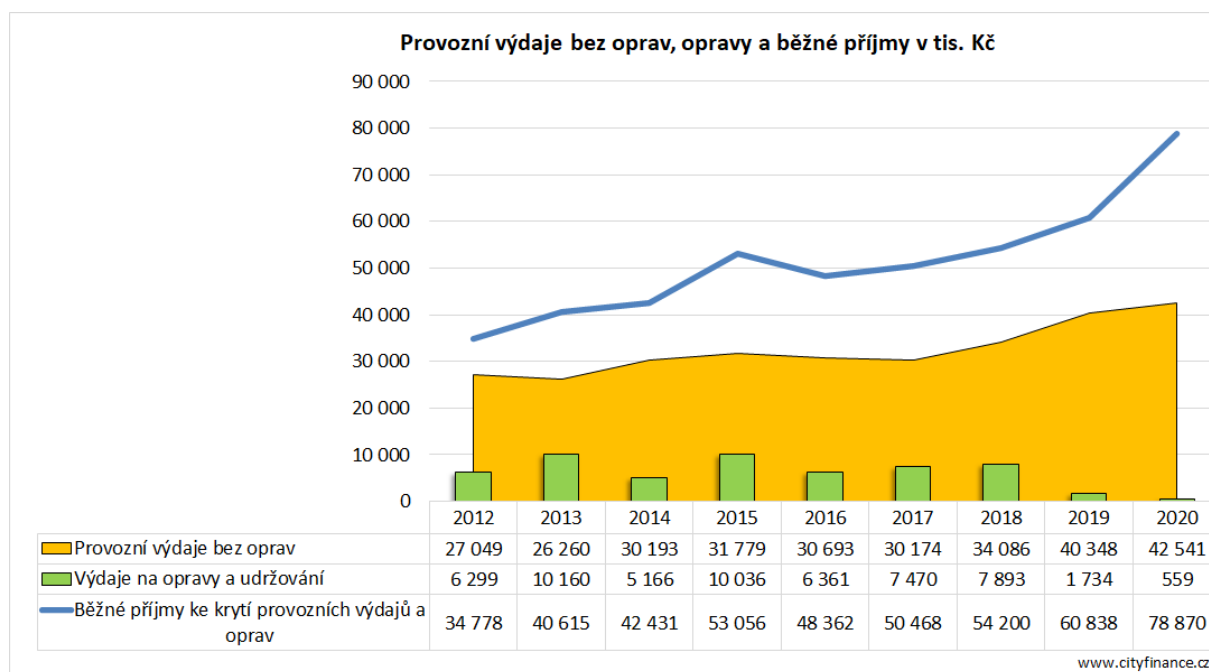
Podrobnější rozbor výdajů. Vždy je podstatné, jak se akce k majetku dotknou provozních výdajů a jak zvýší reálné požadavky na obnovu majetku (odpisy), jinak řečeno, jak objemově a provozně náročný majetek obec má, co vybuduje (pořídí) a jak efektivně řídí provozní výdaje a využívá svůj majetek.

Graf 15. Vývoj vybraných běžných výdajů Velkých Popovic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

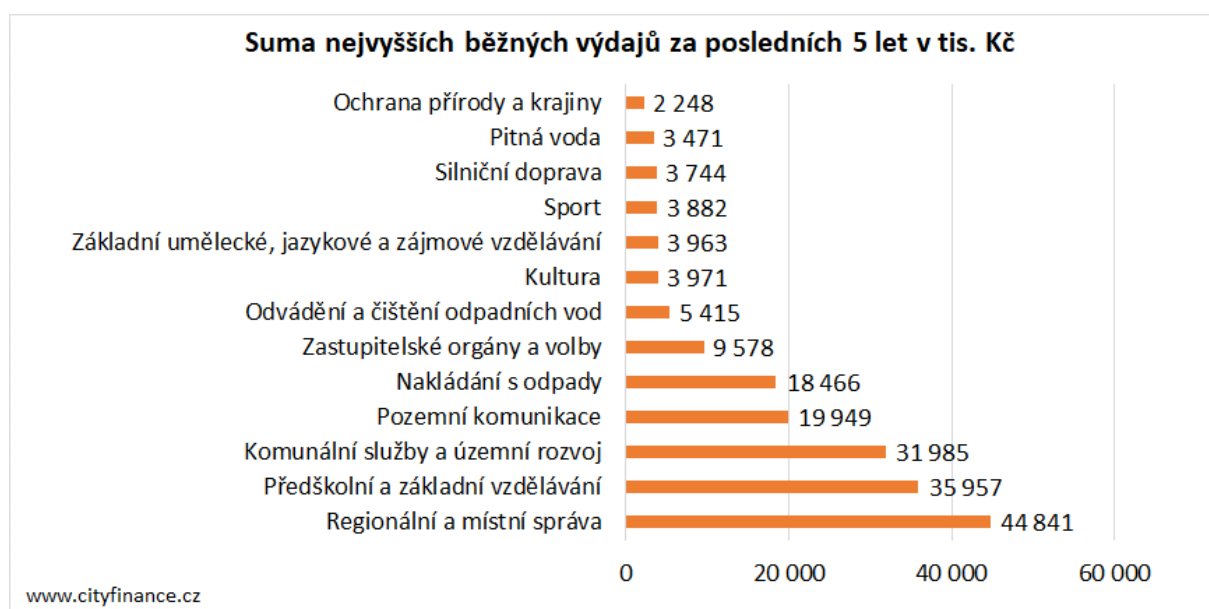
Obec řídí svou finanční kondici především skrze regulaci běžných výdajů bez oprav (povozní výdaje). Velké Popovice v roce 2020 neuspořily provozní výdaje, ale získaly mimořádné běžné příjmy, což mělo pozitivní dopad (viz **modrý čárový graf ku oranžovému plošnému graf na další straně**).

Graf 16. Provozní výdaje, opravy vs. běžné příjmy Velkých Popovic

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Podrobný přehled vývoje dílčích výdajů Velkých Popovic je uveden v **Příloze 5**.

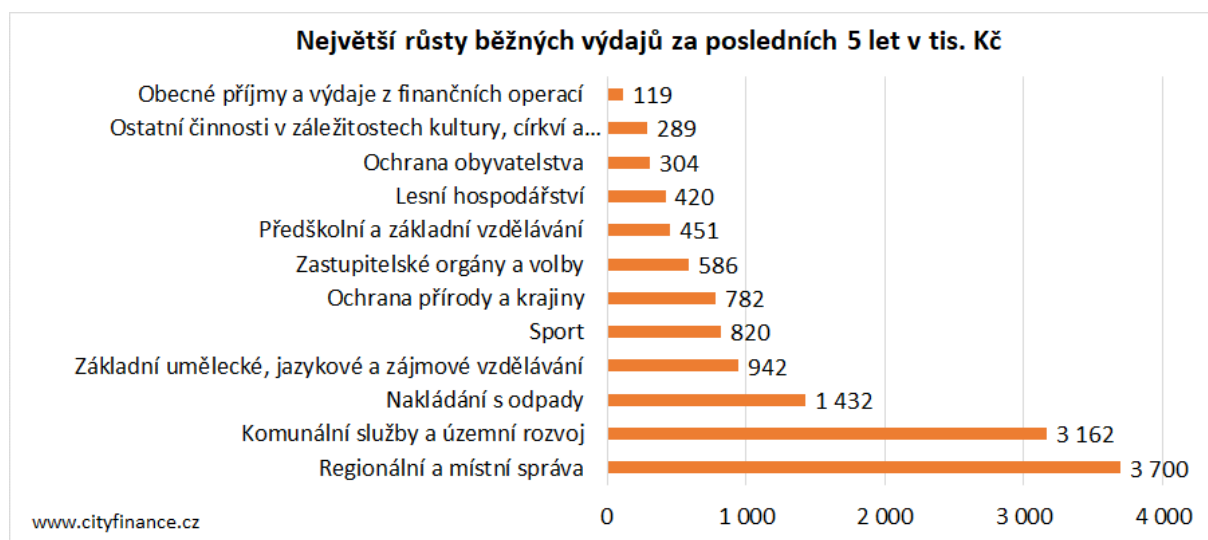
Běžné výdaje (provoz včetně oprav) – **nejvyšší objemy** za posledních 5 let ukazuje **následující graf** (zkreslení mohou působit opravy a výdaje kryté dotacemi).

Graf 17. Suma nejvyšších běžných výdajů Velkých Popovic za 5 let

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Běžné výdaje (provoz včetně oprav) – absolutní **nejvyšší nárůsty** za posledních 5 let ukazuje **následující graf** (zkreslení mohou působit opravy a výdaje kryté dotacemi).

Graf 18. Nejvyšší růst běžných výdajů Velkých Popovic za 5 let

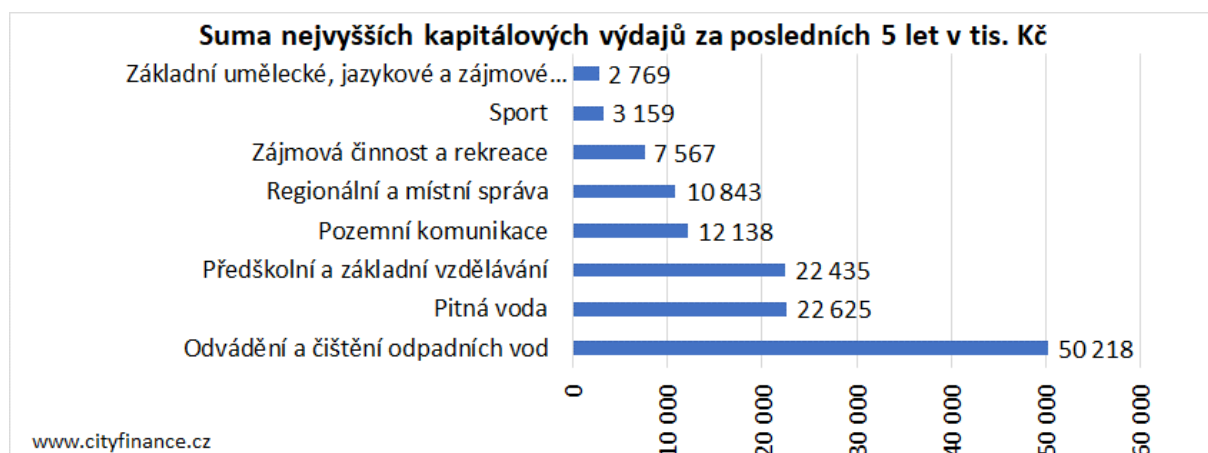
Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Snížení provozních výdajů Velkých Popovic – z výkazů bylo detekováno snížení zřejmě převážně ve vazbě na covid v roce 2020 v oblastech školství a sport.

Nejvyšší investice (kapitálové výdaje) obce za posledních 5 let ukazuje **následující graf**. „Medailové pozice“ obsadily investice do odvětví:

1. **Odvádění a čištění odpadních vod** cca 50 mil. Kč
2. **Pitná voda** cca 23 mil. Kč
3. **Vzdělávání** cca 22 mil. Kč

Graf 19. Suma kapitálových výdajů Velkých Popovic za uplynulých 5 let

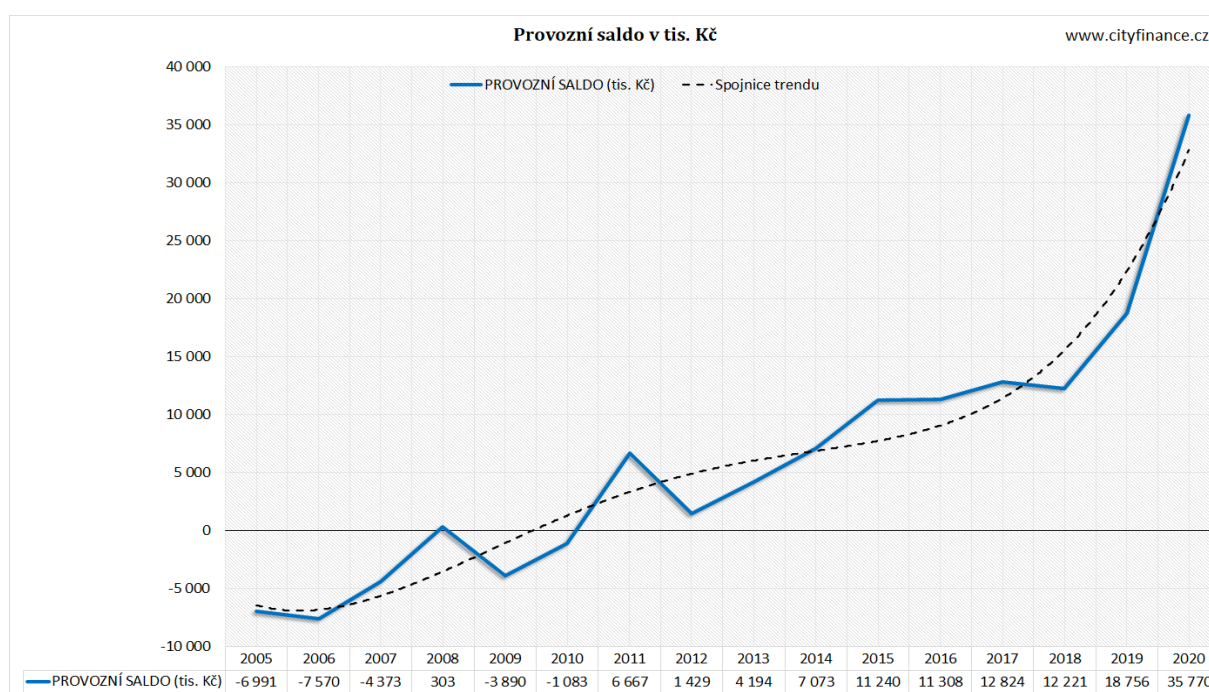

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Provozní saldo. Jeden z klíčových údajů pro sledování finančního zdraví obce je za normálních okolností **ukazatel provozního salda hospodaření**, který znamená rozdíl mezi běžnými příjmy (včetně neinvestičních dotací) a běžnými výdaji. Za běžné příjmy označujeme všechny příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodeje majetku) a investičních dotací. Běžné výdaje jsou výdaje na běžný provoz a údržbu, včetně obnovy majetku (neinvestiční opravy). Jsou to tedy všechny výdaje vyjma investic. Provozní saldo hospodaření znamená fakticky vlastní finance, které ročně zbývají na „volnou útratu“, tedy na investice, ale také na budoucí reprodukci majetku, na splátky dluhů či na úspory, a tedy tvorbu rezerv. Proto banky při žádostech o úvěr stav a vývoj ukazatele provozního salda velmi bedlivě posuzují a sledují ho také v průběhu čerpání a splácení úvěru. Ovšem banky zajímá hlavně to, zda bude mít samospráva na splátky, ale už se nezajímají tolik o stav majetku, pokud jím samospráva neručí za úvěr. Provozní saldo vyjadřuje jakousi „roční finanční sílu“ samosprávy, a tedy ročně potenciál pro investice, ale také pro obnovu majetku samosprávy, splácení dluhů na tvorbu finančních rezerv apod. Ale je snižováno opravami, ty provozní saldo zkreslují.

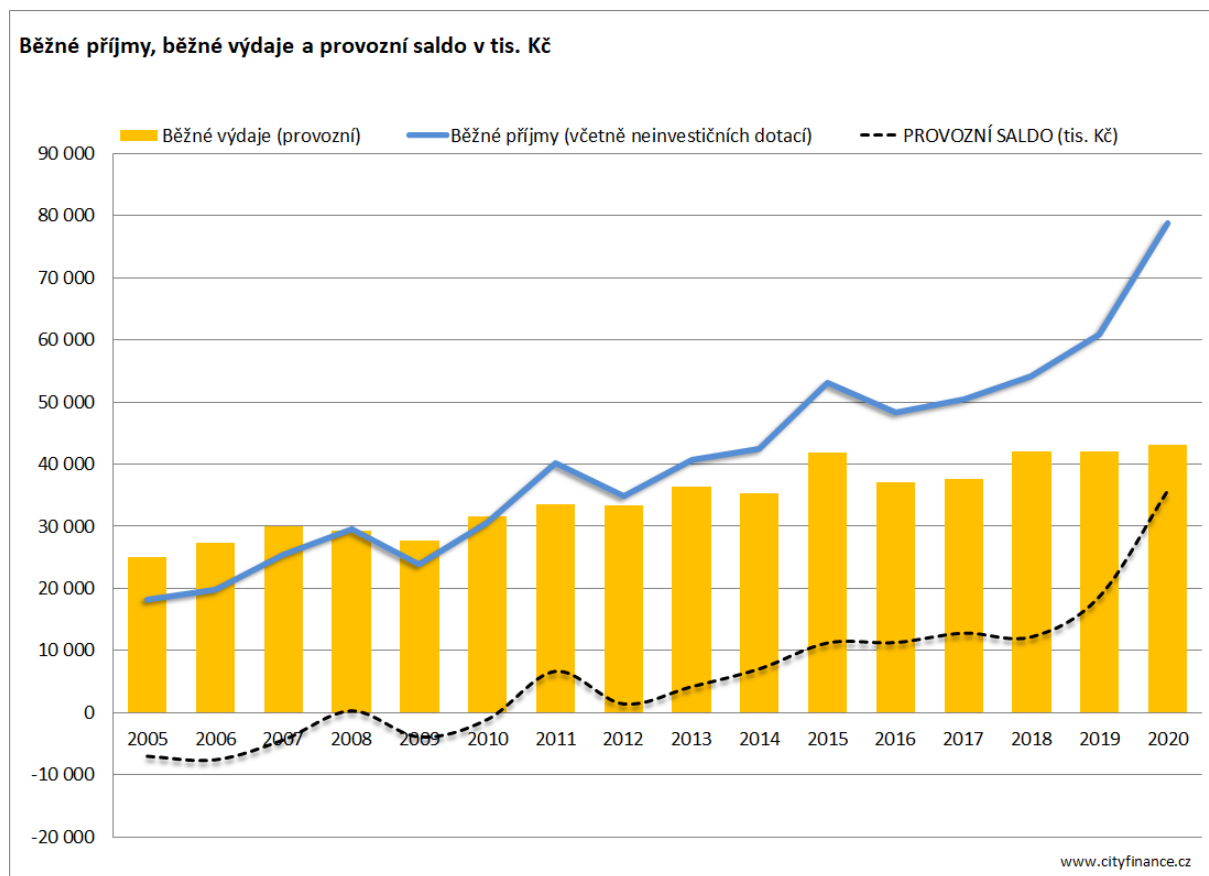
Provozní saldo Velkých Popovic bylo **silnou stránkou** obce. Velké Popovice lámaly **poslední roky jeden rekord za druhým** a staly se silnou a stabilní obcí se zdravým hospodařením, která **získala finanční sílu** a upevnila svou finanční pozici. Rok 2020 uměle vylepšily příjmy z mimosoudního vyrovnání, cca 14 mil. Kč a provozní saldo skončilo v roce 2020 s novým rekordem téměř **36 mil. Kč**, což odpovídalo **45 %** běžných příjmů, ale běžná výše byla přirozeně nižší, přesto výborná **viz grafy dále**. Jen mírně provozní saldo snižovaly (zkreslovaly) opravy, což později očistíme. **Provozní saldo posuzují především banky při žádostech o úvěry.**

Graf 20. Vývoj provozního salda Velkých Popovic

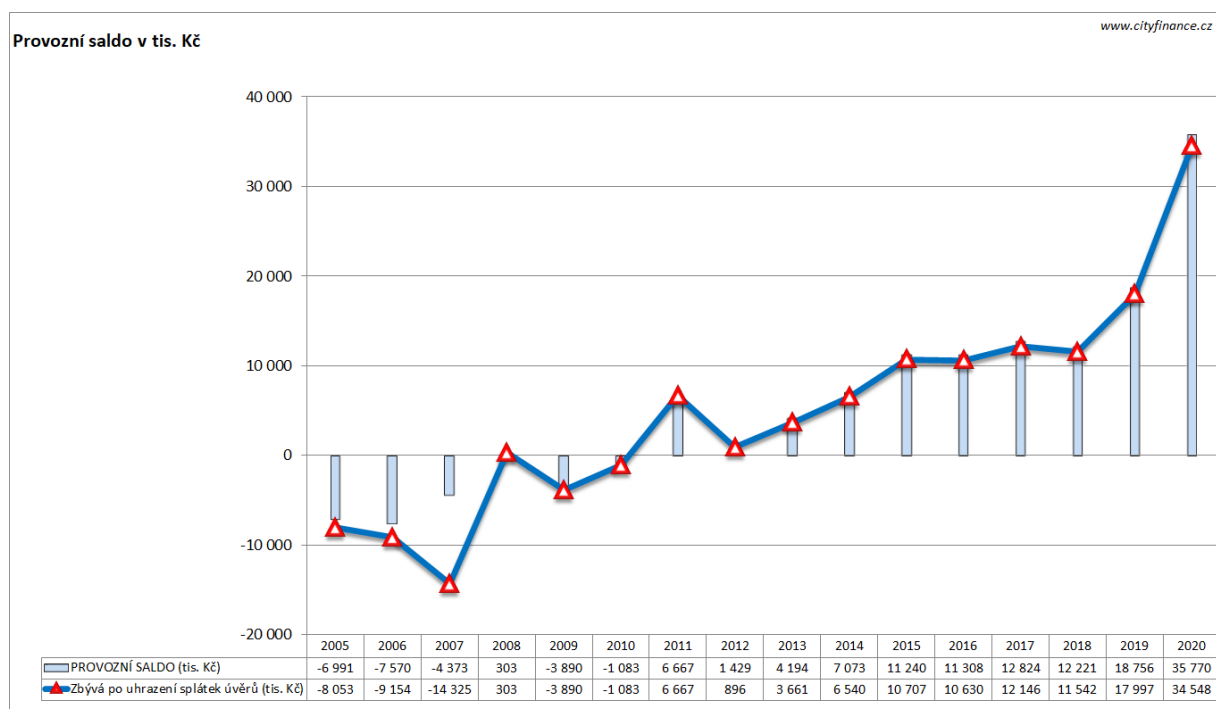
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 21. Vývoj provozního hospodaření Velkých Popovic

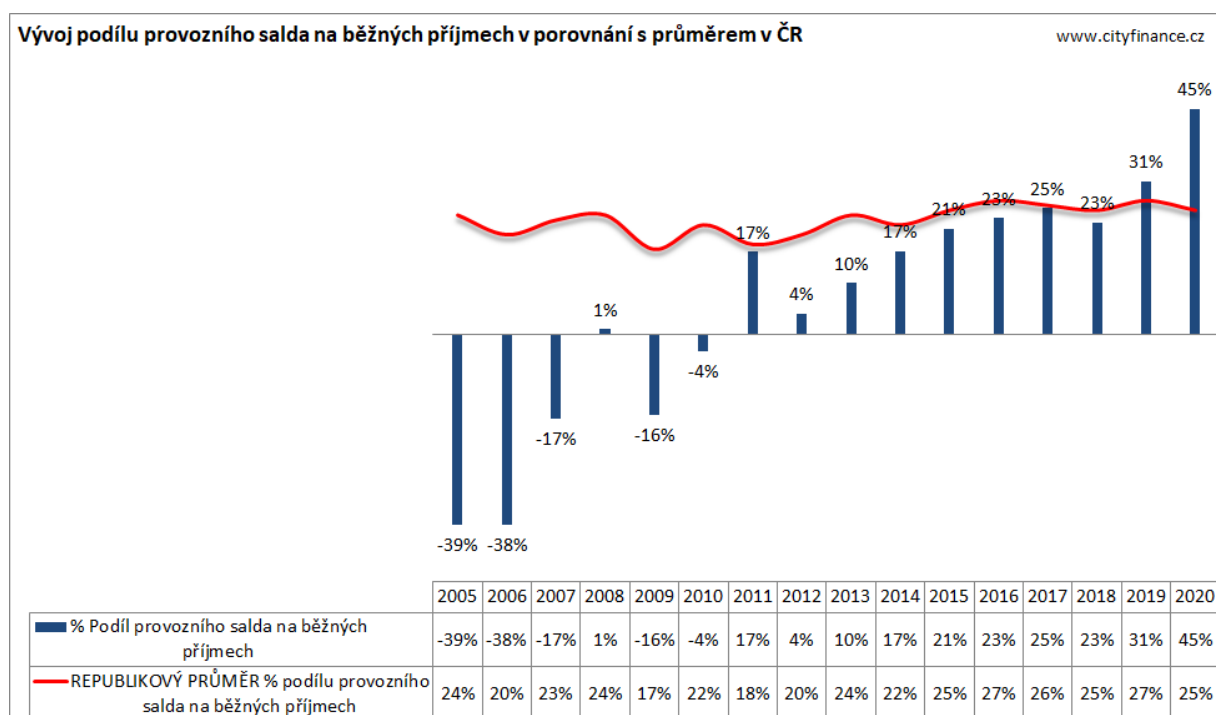
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 22. Vývoj zátěže provozního salda splátkami závazků Velkých Popovic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 23. Porovnání vývoje provozního salda Velkých Popovic s průměrem v ČR

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Tabulka 4. Vývoj provozního salda Velkých Popovic

Údaje (čísla značí druhové členění rozp. skladby)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1+2+4 Běžné příjmy (včetně neinvestičních 1 dotací)	30 550	40 243	34 778	40 615	42 431	53 056	48 362	50 468	54 200	60 838	78 870
5 Běžné výdaje (provozní)	31 633	33 576	33 348	36 420	35 359	41 815	37 054	37 644	41 979	42 082	43 100
8124 Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	0	0	533	533	533	533	678	678	678	760	1 222
PROVOZNÍ SALDO (tis. Kč)	-1 083	6 667	1 429	4 194	7 073	11 240	11 308	12 824	12 221	18 756	35 770
Zbývá po uhrazení splátek úvěrů (tis. Kč)	-1 083	6 667	896	3 661	6 540	10 707	10 630	12 146	11 542	17 997	34 548
% Podíl provozního salda na běžných příjmech	-4%	17%	4%	10%	17%	21%	23%	25%	23%	31%	45%
REPUBLIKOVÝ PRŮMĚR % podílu provozního salda na běžných příjmech	22%	18%	20%	24%	22%	25%	27%	26%	25%	27%	25%
Stav na bankovních účtech (tis. Kč)	947	1 340	921	2 050	1 305	1 767	8 402	18 548	19 974	12 192	17 600
Provozní saldo po úhradě splátek úvěrů + stav na bankovních účtech předchozího roku (tis. Kč)	5 216	7 614	2 236	4 582	8 590	12 012	12 397	20 548	30 090	37 971	46 740
Změna běžných příjmů (tis. Kč)	6 686	9 693	-5 466	5 837	1 817	10 624	-4 693	2 106	3 732	6 638	18 032
Změna běžných výdajů (tis. Kč)	3 878	1 943	-228	3 072	-1 062	6 457	-4 761	589	4 336	102	1 018

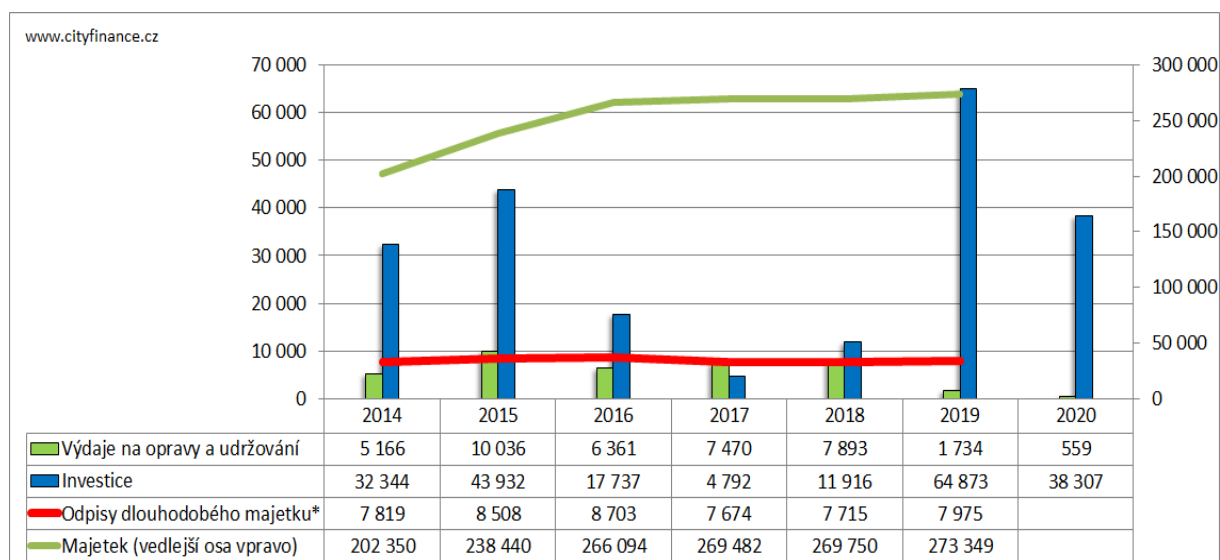
Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Majetek obce a krytí požadavků reprodukce. Majetek v účetnictví obce, resp. jen stavby představovaly z rozvahy cca **273 mil. Kč** a **rostl**. Samotná obec **potřebuje na reprodukci** dlouhodobého majetku typu staveb aktuálně ročně dle odpisů přibližně alespoň cca **8 mil. Kč⁵**. Skutečná potřeba bude s jistotou vyšší než účetnictví v případě veřejné správy bohužel neodráží skutečnou hodnotu, a hlavně stav majetku. Odpisy mohou být také sníženy tak, že jsou časově více rozloženy a vybraný majetek svěřen do organizací nebo společností. Obnova majetku obce je vždy vícezdrojová a realizuje se především třemi způsoby:

1. způsobem běžných výdajů (účet 511 – opravy a udržování);
2. investicemi;
3. příspěvky na obnovu majetku organizací, případně společností obce (investičními i neinvestičními).

Do obnovy majetku obce směřovaly opravy a investice (vyplývá z **dalšího grafu**). Červená čára představuje odpisy, tedy minimální potřebnou částku na obnovu majetku z účetnictví, zeleně jsou opravy a udržování (bez oprav realizovaných příspěvkovými organizacemi, případně obchodními společnostmi) a modré sloupce jsou investice. **Za poslední 4 roky obec vynaložila do majetku sama přímo cca 133 mil. Kč** (cca 120 mil. Kč investicemi a zbytek opravami). Na reprodukci majetku by dostačovalo za tu dobu z účetnictví dle odpisů cca 31 mil. Kč. **Zajištění financí na reprodukci a budování majetku obce bylo excelentní.**

Graf 24. Financování obnovy a budování majetku Velkých Popovic v tis. Kč

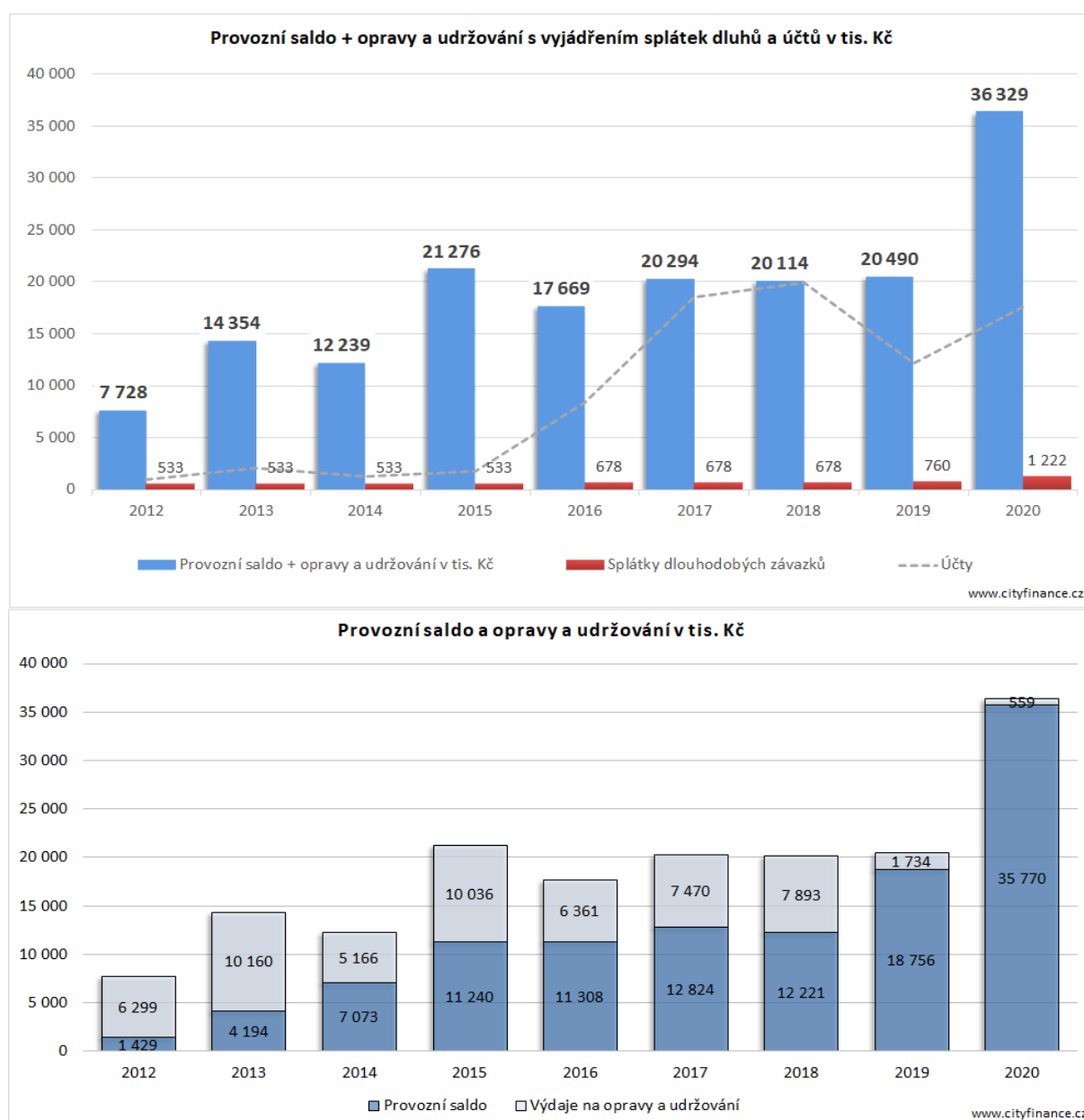

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

⁵ Odpisy – obce od roku 2012 povinně odpisují a odpisy mají sloužit k financování oprav a obnovy dosavadního majetku. Tento údaj je zjištěn z účetního výkazu zisku a ztrát (tzv. výsledovka, účet 551).

Finanční kondice obce je **nej důležitější údaj** celé analýzy. Nyní zohledníme opravy, které konečně přičteme k provoznímu saldu (rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů), dostaneme celkovou výši roční finanční kondice obce, **viz grafy dále** (modré sloupce s vyjádřením splátek dluhů). Finanční kondice obce se vyvíjela skvěle a finanční kondice se **držela nad 20 mil. Kč**. Finanční kondice uzavírala v roce 2020 mimořádně vysokých více než **36 mil. Kč** (vliv příjmu z mimosoudního vyrovnání s dodavatelem investičních akcí výstavby kanalizace ve Velkých Popovicích) a docílila za poslední **4 roky průměrně cca 24 mil. Kč**. To byly peníze z ročních běžných příjmů, které mohla samospráva po úhradě provozu nasměrovat do oprav, investic a na splátky dluhů nebo do rezerv. Jednalo se o skvělé výsledky a obec byla **poslední roky v nejlepší finanční kondici ve své historii**.

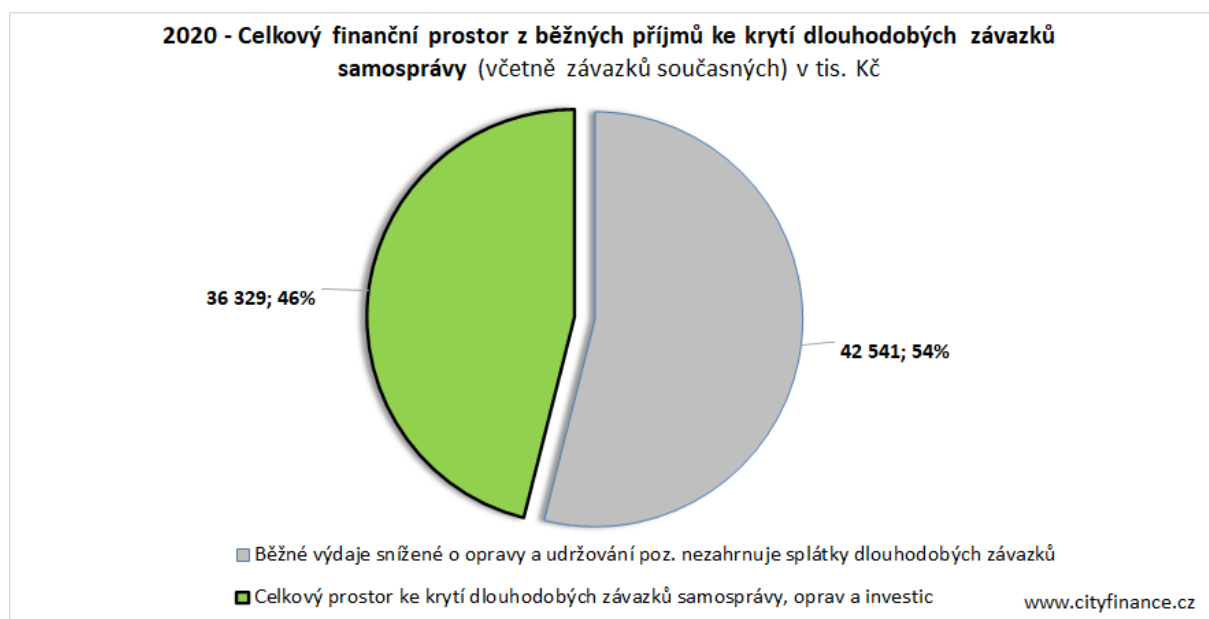
Graf 25. Vývoj finanční kondice Velkých Popovic

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

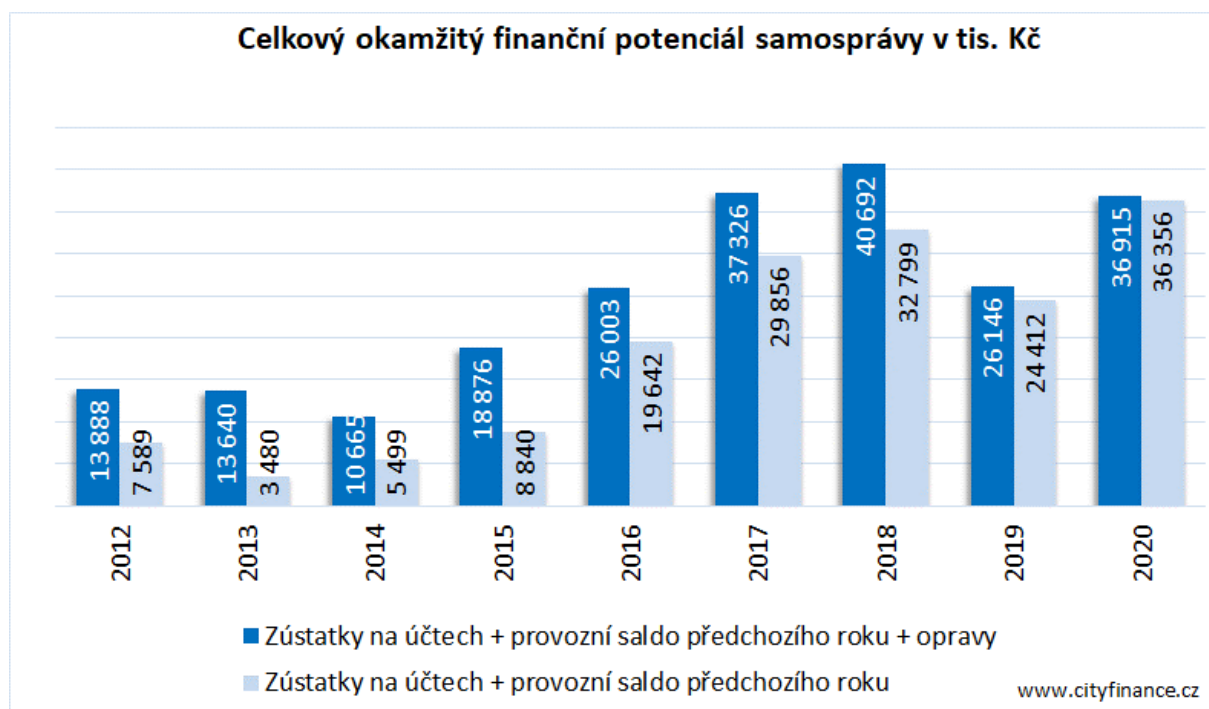
Rozdíl mezi celkovými běžnými příjmy a běžnými výdaji sníženými o opravy byl v roce 2020 **excelentních 46 %** běžných příjmů. Ukazatel vyjadřuje podíl, který z **běžných příjmů po úhradě provozu zbývá samosprávě k rozhodování**.

Graf 26. Celkový finanční prostor Velkých Popovic v roce 2020

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Graf 27. Vývoj okamžitého finančního potenciálu Velkých Popovic

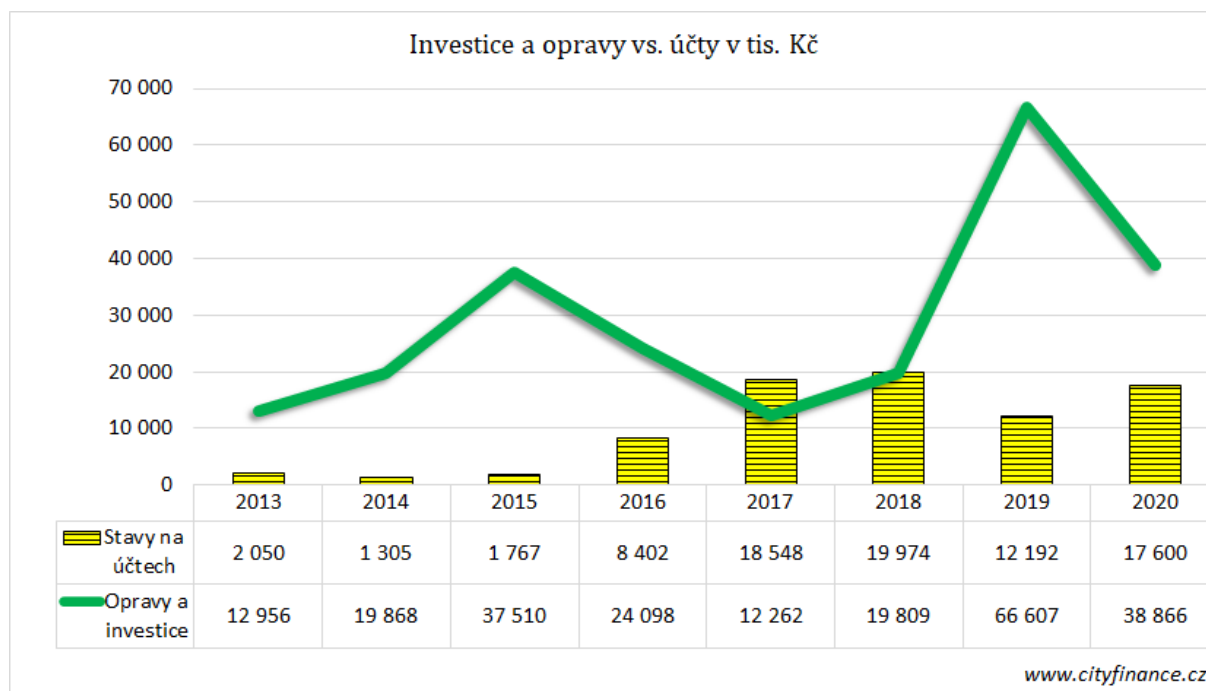

Zdroj: MFČR, propočet www.cityfinance.cz

Velké Popovice docilovaly poslední roky **nejlepšího finančního potenciálu v historii**. Nikdy v minulosti obec nepracovala s tak vysokým objemem vlastních financí jako poslední roky (viz **sloupcové grafy**).

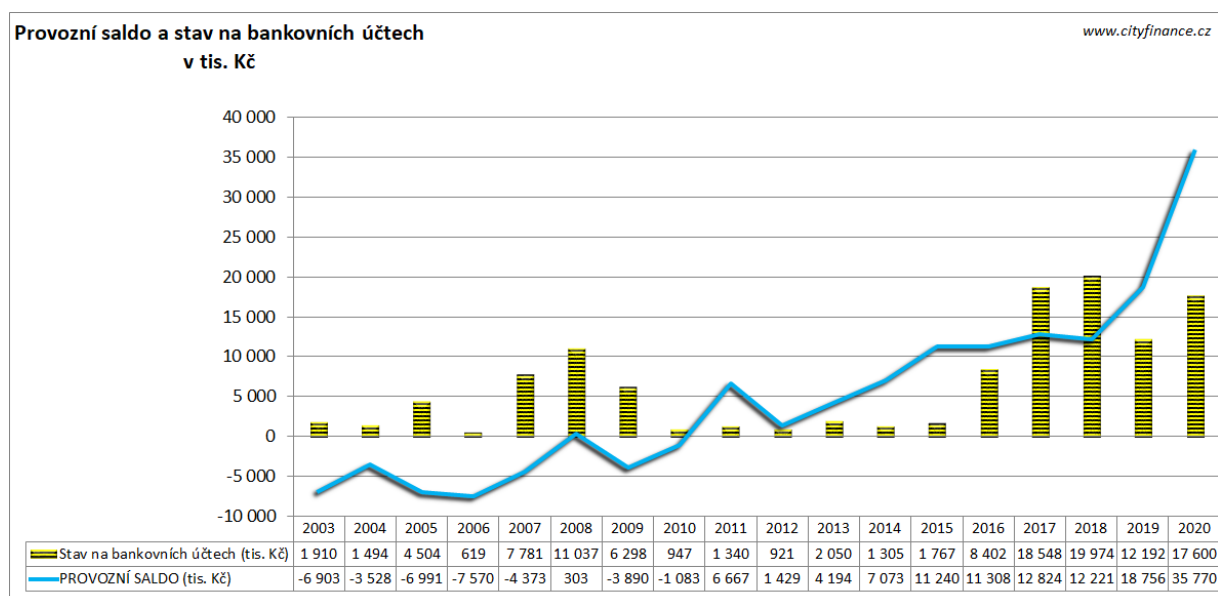
Velmi **pozitivní je zvýšená výše investic a oprav** (viz **zelený čárový graf**). Obec reagovala příkladně tím, že neškrtila v těžkém roce 2020 investice a rozhodně **není třeba snižovat ani ambice v investicích ani nadále**. Obec si zároveň zachovala rozumné zůstatky na účtech (ani přemrštěně vysoké ani nízké) viz **žluté sloupcové grafy dále**.

Graf 28: Stavy na bankovních účtech vs. opravy a investice Velkých Popovic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

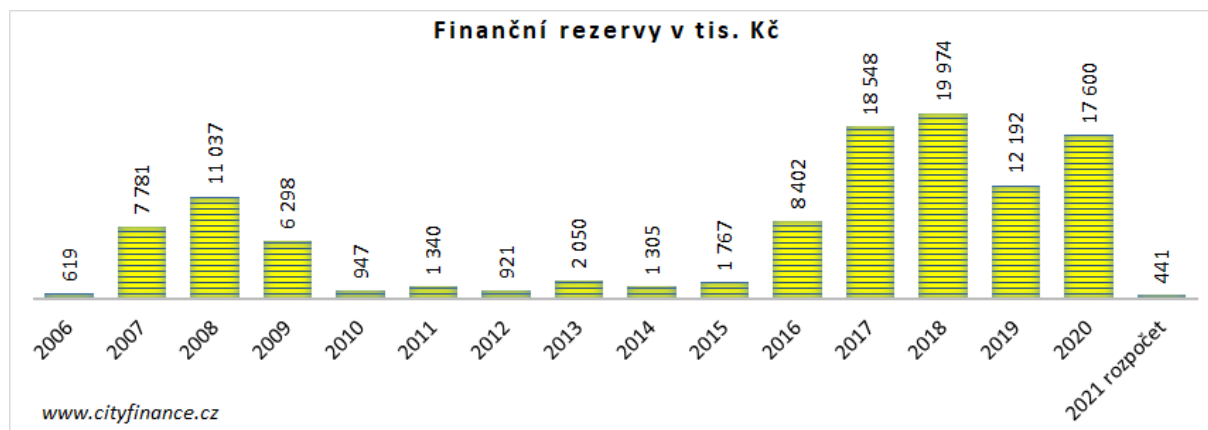
Graf 29: Stavy finančních likvidních aktiv (účtů) a provozní saldo Velkých Popovic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

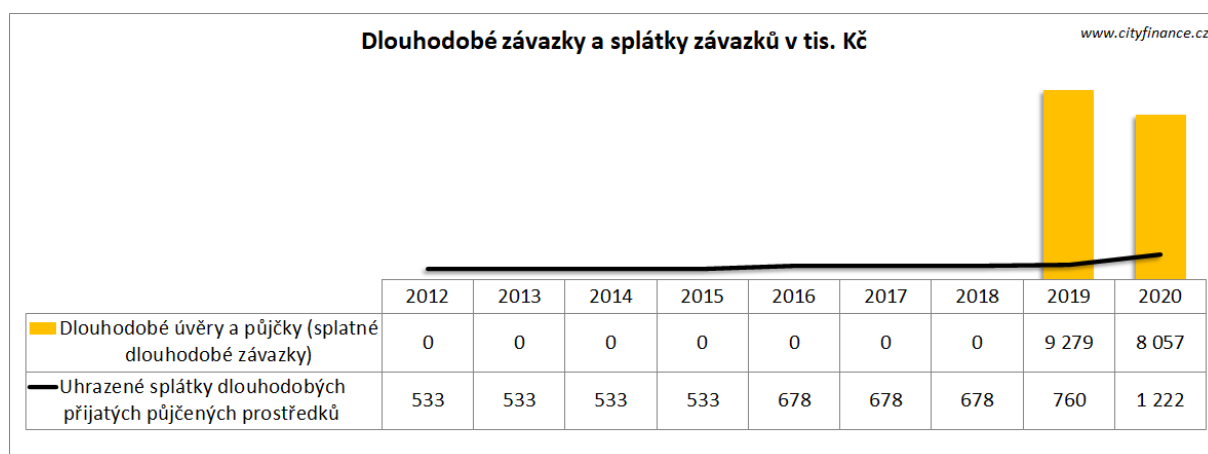
Finanční aktiva (rezervy) Velkých Popovic (převážně zůstatky na účtech) byly na konci roku 2020 řádově **17 mil. Kč**⁶. Obec v rozpočtu 2021 rezervy z větší části rozpouští do investic, když plánuje investice cca 74 mil. Kč. **Finanční likvidita** byla dosud výborná, **letos má být nízká, ale lze ji kdykoliv řešit**.

Graf 30. Vývoj finančních aktiv na účtech Velkých Popovic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 31. Vývoj závazků a splátek dlouhodobých závazků Velkých Popovic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Dlouhodobé závazky typu úvěrů mají Velké Popovice **nízké**. Na konci roku 2020 byl zůstatek dlouhodobých úvěrů **cca 8 mil. Kč**.

Obce úvěrem aktuálně šetří nemalé finance z rozdílu mezi vyšším růstem cen investic (inflací) a nízkými úroky z úvěrů.

⁶ Krátkodobý finanční majetek, zejména základní běžný účet a účty fondů. Součty účtů 068+231+236+241.

Strop bezpečné zadluženosti je možno s ohledem na dosavadní trend a výborné stabilní výsledky provozního hospodaření ponechat na **100 mil. Kč⁷**, a to zároveň zohledňujeme rostoucí finanční rizika. Uvedený strop je pod bankovním limitem. K dopadům nastupující finanční krize přistupujeme jako k problému řízení CASH FLOW, nikoliv jako k trvalému ochromení příjmů obce. Připomeňme, že průměrná finanční kondice obce se držela nad 20 mil. Kč a průměrně za poslední 4 roky byla 24 mil. Kč, rok 2020 uzavíral mimořádně na cca **36 mil. Kč** (vliv příjmu z mimosoudního vyrovnání s dodavatelem investičních akcí výstavby kanalizace ve Velkých Popovicích). Data minulosti viz **Graf 25. Vývoj finanční kondice Velkých Popovic**. Výhled počítá obezřetně s průměrem cca 16 mil. Kč s cílem vrátit se nad 20 mil. Kč po očekávaném propadu z důvodu projevujících se finančních následků covidových omezení a také daňových změnách. Z uvedené částky je možné realizovat splátky dluhů, opravy, investice, ale také tvořit rezervy. Při docílení stropu zadluženosti by směřovalo za normálních okolností na splátky 4 mil. Kč bez úroků (25letá splatnost, úrok při 2 % p. a. max. 2 mil. Kč), tj. i s úroky by šlo na splátky max. 6 mil. Kč. **Při docílení stropu** zadluženosti by s rezervou **v normálu alespoň cca 10 mil. Kč mělo zbýt** na další opravy, investice a výdaje, včetně případných mimořádných splátek.

Dlouhodobé pohledávky⁸ měly Velké Popovice nízké a převážně za transfery, proto nehrají roli ani ve výhledu.

Graf 32. Vývoj dlouhodobých pohledávek Velkých Popovic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Tato analýza se týká čistě hospodaření obce. Přikládáme pro zajímavost viz **Příloha 6. Jiné právnické osoby, ve kterých se Velké Popovice angažují, vyjma příspěvkových organizací.**

⁷ Jedná se o odborný odhad. Vycházíme z výše a trendu provozního salda, výdajů na opravy, stabilitě a trendu běžných příjmů, výhledu daňových příjmů, struktury a trendu výdajů a zohledňujeme vnější i vnitřní rizika. Provozní saldo a výdaje na opravy jsou zdrojem umořování dluhu a předpokládáme, že samospráva by měla být schopná ideálně do 10 let bez komplikací vytvořit finance na úplné umoření dluhu. Dluh je nutné do max. 25 let bezpečně splatit tak, aby byl zajištěn běžný provoz a samospráva mohla nadále plnit úkoly, opravy a investice.

⁸ účty 462 až 471 z účetního výkazu rozvahy.

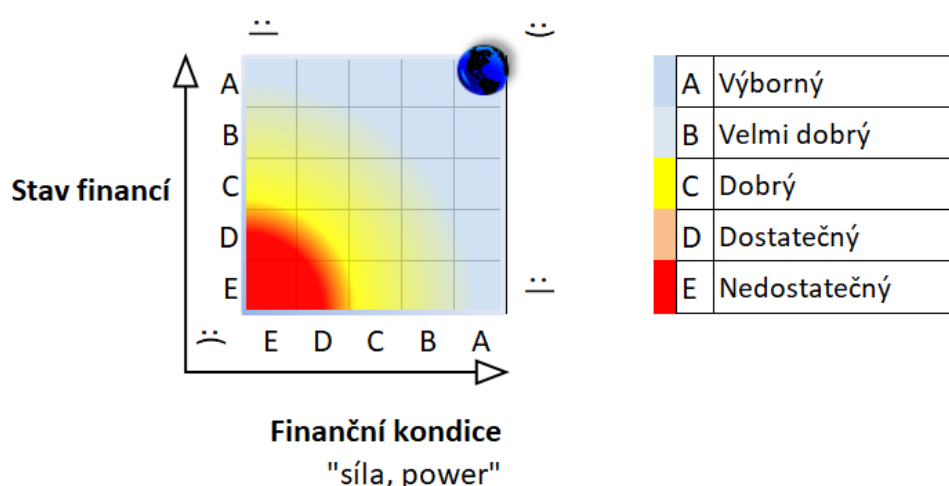
Závěr finanční analýzy

Velké Popovice od poslední analýzy z roku 2019 upevnily svou pozici finančně zdravé a silné obce. Finanční zdraví Velkých Popovic je nejlepší v historii obce.

Finanční zdraví Velkých Popovic hodnotíme zlepšenou a **nejlepší možnou známkou A+A+** (první písmeno finanční kondice, druhé momentální stav financí). Hodnocení opíráme zejména o:

- **A+** (*výbornou s plusem za provozní hospodaření*) finanční **kondici** obce opíráme především o trend a výsledky provozního hospodaření. Kladně hodnotíme také zajištění vysokých investic, skvělé výsledky dotačního managementu a prosperitu obce. Obec měla pohodlnou finanční kondici na zajištění reprodukce i budování nového majetku. Přístup obce k majetku, jeho obnově a rozvoji byl excelentní. Obci přibýval počet obyvatel, žáků i zaměstnanců pracujících v katastru obce, což je skvělý základ pro sdílené daňové příjmy.
- **A+** (*výborný s plusem*) **stav financí**, kdy kladně hodnotíme především využívání finančního potenciálu k rozvoji obce. Oceňujeme výtečně reálné plánování daňových příjmů a vysokou kvalitu rozpočtu po stránce provozního přebytku (provozní saldo). Pozitivum je i nízký dluh.

Obrázek 1. Rating - hodnocení finančního zdraví Velkých Popovic

Velkým Popovicím zbývalo z běžných příjmů po úhradě provozu **v roce 2020** celkem cca **36 mil. Kč** (v tom cca 14 mil. Kč vliv příjmu z mimosoudního vyrovnání s dodavatelem investičních akcí výstavby kanalizace ve Velkých Popovicích) **viz Graf 25**. Průměrně je zapotřebí na reprodukci majetku obce cca 8 mil. Kč ročně. Obec poslala v roce 2020 cca 1,2 mil. Kč na splátky dluhů, které měly zůstatek k 31. 12. 2020 pouze cca 8 mil. Kč a na účtech obce bylo na konci roku 2020 více než 17 mil. Kč.

Tabulka 5. SWOT analýza financí obce (řazeno dle významu sestupně)

Silné stránky financí		Slabé stránky financí	
Výborné provozní výsledky hospodaření.		Finanční likvidita rozpočtu 2021.	
Vysoké výdaje na investice a rozvoj obce.			
Výborný dotační management.			
Prosperita obce. Přírůstek počtu obyvatel, žáků i zaměstnanců, což dává skvělý základ pro sdílené daňové příjmy.			
Excelentní finanční kondice obce k údržbě, modernizaci a budování majetku.			
Velice nízký dluh.			
Realistické plánování příjmů, vysoké investice a příkladná, přehledná struktura rozpočtu.			
Příležitosti financí		Ohrožení (rizika) financí	
Zvýšení investic do dalšího zatraktivnění obce, zejména do infrastruktury vytvářející podmínky pro bydlení a podnikání.		Změny zákonů v roce 2021 změní strukturu i výši výnosů daní a v roce 2022 čekáme vyšší hrozby projevem ekonomiky bez dopingu.	
Zavádění nových technologií a investice snižující provozní výdaje a zlepšující komfort služeb (zateplování, energie, modernizace atp.)		Stagnace ekonomiky ČR a ohrožení stability veřejných financí hospodařením státu.	
Úspory získáním levného Investičního úvěrového rámce úvěru ke krytí a rychlejší realizaci investic.		Zdražování investic.	
Přírůstek obyvatel, žáků a zaměstnanců pracujících na území obce.		Vyšší požadavky na růst běžných výdajů z řad subjektů napojených na obec.	
Uvážlivé využití dotací.			

Rizika pro finance obce **posilují**, zejména vnější hrozby, ale **obec si zajistila silnou a zdravou finanční pozici**. Jsou tu rizika související s dopady vládních opatření do ekonomiky a rizika stability veřejných financí jako celku, která posílila. Je tu také podstatná změna daňových zákonů, která je účinná od 1.1.2021 (pokles výnosů ze závislé činnosti o cca 1/3 apod.). Vzrostlo riziko růstu cen a platů (v tom především pojistného), stavebních prací apod. Je třeba počítat s tím, že tlaky na růst provozních výdajů příliš nepoleví, ale běžné příjmy oslabují a oslabí. Budování a rozvoj infrastruktury obce pro zlepšení podmínek a služeb souvisejících s bydlením a podnikáním, investice do technologií a modernizace mohou hrozby výrazně snížit. **Příležitosti** u financí vidíme v udržení zvýšených výdajů do realizace investic a obratem úbytku počtu obyvatel obce.

Střednědobý výhled rozpočtu

Velké Popovice dostojí svým dosavadním dlouhodobým závazkům. Pro střednědobý výhled rozpočtu je výchozím rok 2022⁹ (dle zákona) a je nastaven do roku 2026 (na 5 let). Pro přehlednost uvádíme také předpoklady pro rok 2021 (bez investic).

Ve výhledu zohledňujeme vyšší finanční rizika a vysokou nejistotu budoucnosti ekonomiky ČR.

Finanční dopady změn let 2020 a 2021 do daňových příjmů

Výpadek daňových příjmů za rok 2020 byl u Velkých Popovic cca -3,5 mil. Kč, z toho změna sdílených daňových příjmů byla cca -2,2 mil. Kč a vyrovnávací dotace 1250 Kč na obyvatele činila řádově +3,4 mil. Kč. Proto **díky dotaci nebyly dopady covidu na změnu běžných příjmů obce v roce 2020 zřetelné.** Dotace mají pokračovat automaticky i letos. Nesanované dopady krize na příjmy obce se podle nás projeví až nástupem roku 2022.

Od 1. 1. 2021 dochází k podstatným změnám v daňové oblasti. Zákon schválený v poslanecké sněmovně 22.12.2020 byl odeslán k publikaci ve Sbírce zákonů 28. 12. 2020 a vyhlášen 31. 12. 2020 pod číslem č. 609/2020 Sb. Zákon zavádí celou řadu změn. Mezi hlavní změny patří:

- + Zákon navýšil podíl obcí na sdílených daních z 23,58 % na 25,84 % (RUD), tj. poměrově přidal cca +10 % sdílených daňových příjmů;
- Zákon způsobí zásadní pokles výnosu u daně z příjmů ze závislé činnosti o cca 1/3, tj. v obdobné výši cca -10 % sdílených daňových příjmů;
- = Ze zákona výsledná změna 0 Kč a podstatný bude vývoj ekonomiky v roce 2021 a dále.

Na rozdíl od roku 2020 jsou zásadní dopady do příjmů samospráv před námi a bude třeba se s nimi vypořádat. Naplno se projeví souběh důsledků:

- Účinných daňových změn;
- Covid omezení na jedné straně a podpor na straně druhé.
- Emise vládních dluhopisů s úrokem cca 1,6 % může zvýšit úroky z úvěrů pro samosprávy.

⁹ Dle zákona „rok následující po roce, na který se sestavuje rozpočet“, sestavuje se na dobu minimálně 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet.

Doporučení (řazeno dle významu a časové priority sestupně)

Obec velmi správně investuje do infrastruktury a zasluhuje hluboké uznání za dosavadní aktivitu a nasazení.

Obec hospodařila finančně příkladně, proto doporučení udělujeme spíše jako povzbuzení, či vylepšení technického rázu. Doporučujeme proto:

- 1) **Pokračovat** v politice investic a více regulovat provozní výdaje.
 - a) Pro následujících 5 let doporučujeme neodkládat a realizovat užitečné investice a opravy za alespoň **70 mil. Kč až max. 150 mil. Kč bez kapitálových příjmů a dotací**. Na dotace zbytečně nečekat a nespoléhat a realizovat potřebné a užitečné investice k rozvoji obce.
 - b) Zmrazit provozní výdaje pro následující rok, vyjma oprav, těch se to netýká.
 - c) Co nejrychleji po roce 2022 zajistit **ukazatel provozní saldo + opravy** > alespoň **20 mil. Kč** ročně.
- 2) **Zvýšit finanční likviditu** např. následujícími opatřeními:
 - a) Nesnižovat vlastní rezervy na účtech pod cca 10 mil. Kč, a to i v rozpočtu. Při nenadálých událostech by bylo obtížné prostředky narychlo výhodně obstarat.
 - b) Přednostně z levného úvěru realizovat investice.
 - c) Kdykoliv lze přijmout Investiční úvěrový rámec a krýt jím zvýšené výdaje rozpočtu na investice s tím, že část investic se nemusí podařit zrealizovat a proplatit, ale finanční krytí bude.
- 3) **Zvyšovat běžné příjmy** obce.
 - a) Veškeré ceny, poplatky a služby obce držet na obvyklých (tržních nebo alespoň rentabilních cenách). Týká se to zejména vodného a stočného, poplatků za odpady, nájmu apod. Je nutné zdražit a zdražovat veškeré služby a zvyšovat příjmy obce. Držet krok alespoň s inflací je nezbytností. Zajistit a udržet zdravou cenovou hladinu je ku prospěchu přirozeného finančního zdraví obce i jeho obyvatel.
- 4) **Rychlou realizaci investic, tak jako dosud, šetřit.** Využít výhody doby:
 - a) Rychlejší realizaci investic lze docílit výrazné úspory investic spočívající ve značném rozdílu růstu cen stavebních prací a ceny úroků z úvěrů.
 - b) Nedoporučujeme dodavatelské (skryté) úvěry vyjma tzv. EPC projektů.
 - c) V případě potřeby lze využít Investiční úvěrový rámec až do bezpečného stropu celkového zadlužení, za který považujeme cca 100 mil. Kč.

Definice finančního potenciálu obce

Finanční potenciál Velkých Popovic je zmapován na období **5 let** (2022 až 2026). Počítáme se základními zdroji financování, které může obec přímo ovlivnit, a jsou předvídatelné. Těmito zdroji jsou:

1. Přebytek provozního rozpočtu včetně oprav (provozní saldo + opravy)
2. Vlastní finanční rezervy
3. Investiční úvěrový rámec

Naopak nepočítáme s nejistými, či těžko předpověditelnými zdroji s vysokou nejistotou, které nelze predikovat s dostatečnou přesností nebo vůbec, jako jsou:

4. Dotace investiční povahy (případně nahodilé neinvestiční dotace)
5. Kapitálové příjmy (prodeje majetku apod.)

Dle těchto předpokladů bude obec moci využít v období **let 2022 až 2026** celkem minimálně (skeptický scénář) až cca **151 mil. Kč**, a to z těchto zdrojů:

A. **73 mil. Kč** (průměrně cca 14,5 mil. Kč) provozní saldo včetně oprav po úhradě splátek dluhů (běžné příjmy – běžné výdaje + opravy, tj. účet 511 – splátky dluhů), s tím, že:

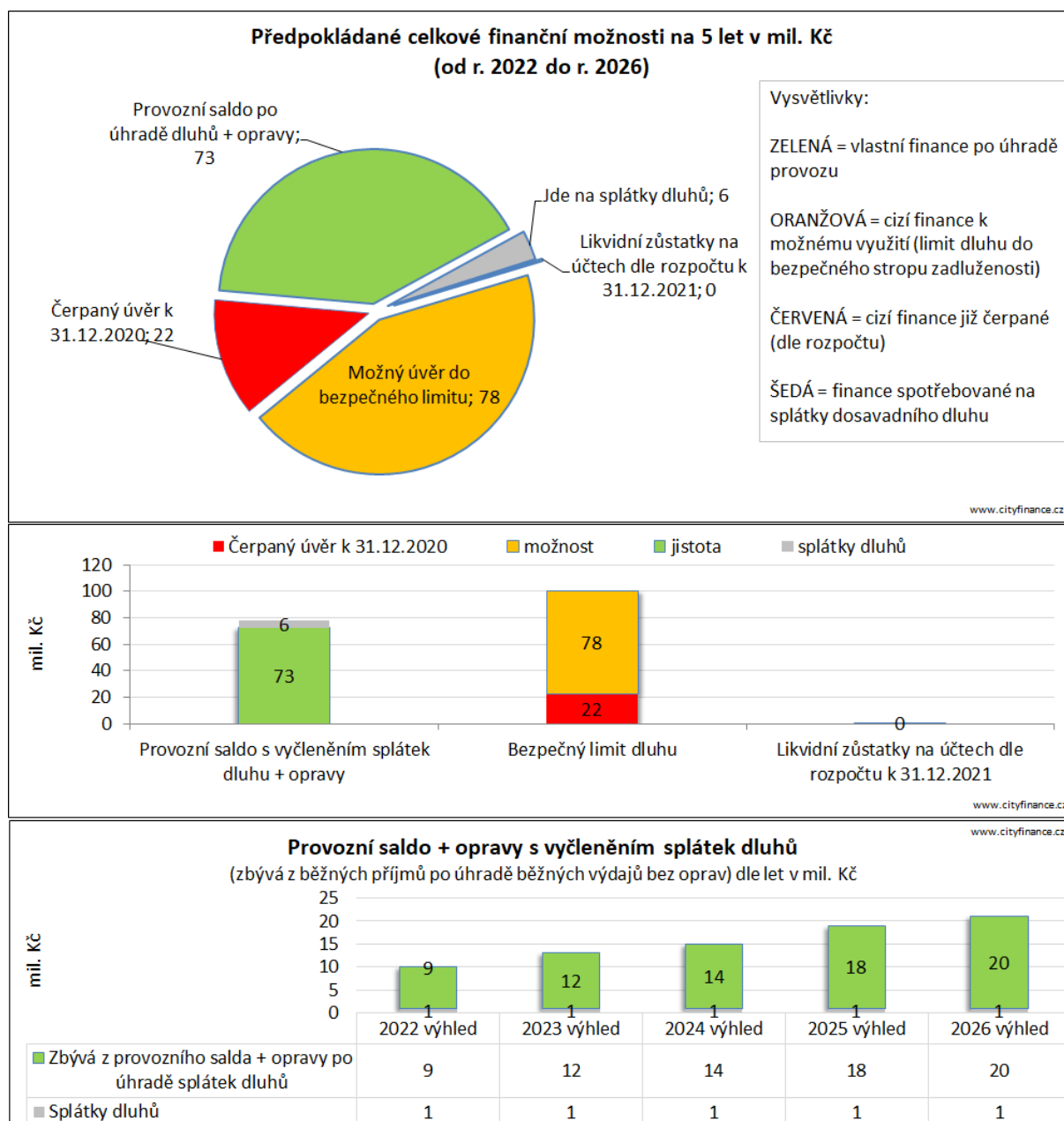
- Celkem je provozní saldo před odečtením splátek dluhů počítáno cca 78 mil. Kč (průměrně 15,6 mil. Kč), protože cca 5 mil. Kč je použito na splátky dosavadního dluhu.
- Alespoň cca 40 mil. Kč (průměrně cca 8 mil. Kč ročně) bude potřeba na zajištění reprodukce dosavadního nemovitého majetku;

B. **0 Kč** zůstatku na účtech předpokládá rozpočet 2021 na konci roku, ale výsledek bude zřejmě vyšší;

C. možnost využít až cca **78 mil. Kč** z úvěrů do stropu bezpečné zadluženosti 100 mil. Kč.

- Uvedený strop je pod bankovním limitem. K dopadům nastupující finanční krize přistupujeme jako k problému řízení CASH FLOW, nikoliv jako k trvalému ochromení příjmů obce. Připomeňme, že průměrná finanční kondice obce se držela nad 20 mil. Kč a průměrně za poslední 4 roky byla 24 mil. Kč, rok 2020 uzavíral mimořádně na cca 36 mil. Kč (vliv příjmu z mimosoudního vyrovnání). Data minulosti viz [Graf 25. Vývoj finanční kondice Velkých Popovic](#). Výhled počítá obezřetně s průměrem cca 16 mil. Kč s cílem vrátit se nad 20 mil. Kč po očekávaném propadu z důvodu projevujících se finančních následků covidových omezení a také daňových změnách. Z uvedené částky je možné realizovat splátky dluhů, opravy, investice, ale také tvořit rezervy. Při docílení stropu zadluženosti by směřovalo za normálních okolností na splátky 4 mil. Kč bez úroků (25letá splatnost, úrok při 2 % p. a. max. 2 mil. Kč), tj. i s úroky by šlo na splátky max. 6 mil. Kč. **Při docílení stropu zadluženosti by s rezervou v normálu alespoň cca 10 mil. Kč mělo zbýt** na další opravy, investice a výdaje, včetně případných mimořádných splátek.
- Podle zákona o rozpočtové odpovědnosti je třeba zajistit meziroční splátky (nikoliv snížení) každého dluhu nad 43 mil. Kč (ve výši 5 % z rozdílu výše dluhu nad 60 % průměru příjmů za poslední 4 roky). Nezaměňujme výši dluhu, která není zákonem daná s povinností zajistit splátky z výše dluhu, což požaduje zákon.

Graf 33. Grafické vyjádření předpokládaných finančních možností Velkých Popovic na období 5 let od 2022 až 2026 po úhradě provozu bez přijatých investičních dotací a kapitálových příjmů v mil. Kč

Zdroj: www.cityfinance.cz

Závěr

Velké Popovice mají v období 2022 až 2026 (5 let) finanční potenciál **z vlastních zdrojů** po zajištění provozu a po připočtení oprav a po úhradě splátek dluhů minimálně cca **73 mil. Kč** (provozní saldo – splátky dluhů + opravy + rezervy na účtech) + až **78 mil. Kč možnost využití Investičního úvěrového rámce** do stropu bezpečného zadlužení 100 mil. Kč = cca **151 mil. Kč**, to **bez investičních dotací, kapitálových příjmů**, či jiných mimořádných příjmů. Využito je zároveň široké spektrum rezerv (**výčet dále**).

Předpoklady a plnění střednědobého výhledu rozpočtu

Střednědobý výhled rozpočtu je pojat konzervativněji s ohledem na aktuální ekonomickou situaci a prognóze financí ČR.

Střednědobý výhled uvádí **výdaje na opravy a investice** kumulované do přebytků v jednotlivých letech využitelných libovolně dle aktuálních plánů samosprávy.

Výhled v sobě zahrnuje:

- Aktuální změny daní účinné od 1. 1. 2021 a rozpočet na rok 2021;
- **Návrat** do normálu po krizi rychlým růstem daňových příjmů průměrně o cca **6,8 %** (dosavadní dlouhodobý průměr za 20 let byl dokonce cca 10,2 %).
- **Rezervy:**
 - Výhled nepočítá s kapitálovými příjmy;
 - Výhled nepočítá s nahodilými dotacemi (ať již investiční nebo neinvestiční povahy);
 - Výhled nezvyšuje přijaté běžné dotace na provoz;
 - Výhled nezvyšuje nedaňové příjmy z vlastní činnosti obce ani místní daně;
 - Další rezervy jsou zakomponované na straně výdajů, kde je vytvořena rezerva na ostatních běžných výdajích v celkové výši cca **16 mil. Kč** za celé období (pro rok 2022 cca 4 mil. Kč).
- Růst většiny **běžných výdajů o cca 3 %** (ve výhledu klesají s roky hlavně rezervy na běžné výdaje). Růst u výdajů na platy vč. pojištění je plánován průměrně o cca 3,3 % ročně dle očekávání respektujících nařízení vlády.
- **Stabilizaci ukazatele (provozní saldo + opravy) > 20 mil. Kč.** (minulost viz Graf 25).

Doporučená pravidla rozpočtů pro stabilitu financí samosprávy

Následující ukazatele a pravidla pro sestavování rozpočtů vedou k udržení a stabilizaci plnění řízení financí. Dodržování ukazatelů finančního zdraví se projeví v zajištění stability a dobrého trendu financí samosprávy.

1. PRAVIDLO: **Dluhy pod kontrolou** - bezpečný strop zůstatku dlouhodobých úvěrů (resp. splatných závazků) je aktuálně **100 mil. Kč**.

2. . PRAVIDLO: **Dobrá provozní výsledek** – důrazně doporučujeme v praxi zajistit ukazatel **provozní saldo + opravy > alespoň 15 mil. Kč** (optimálně by provozní saldo mělo být vyšší než 25 % běžných příjmů). Běžné příjmy musí až na výjimky let vysokých oprav převyšovat běžné výdaje¹⁰, s jistotou je třeba mít vždy finance alespoň na splátky dluhů. Ovšem je třeba myslet také na rezervy a finanční požadavky na reprodukci majetku.

3. PRAVIDLO: **Dobrá trend financování provozu** - Běžné příjmy by se měly průměrně vyvíjet lépe než běžné výdaje (nebo stejně). Opravy stranou.

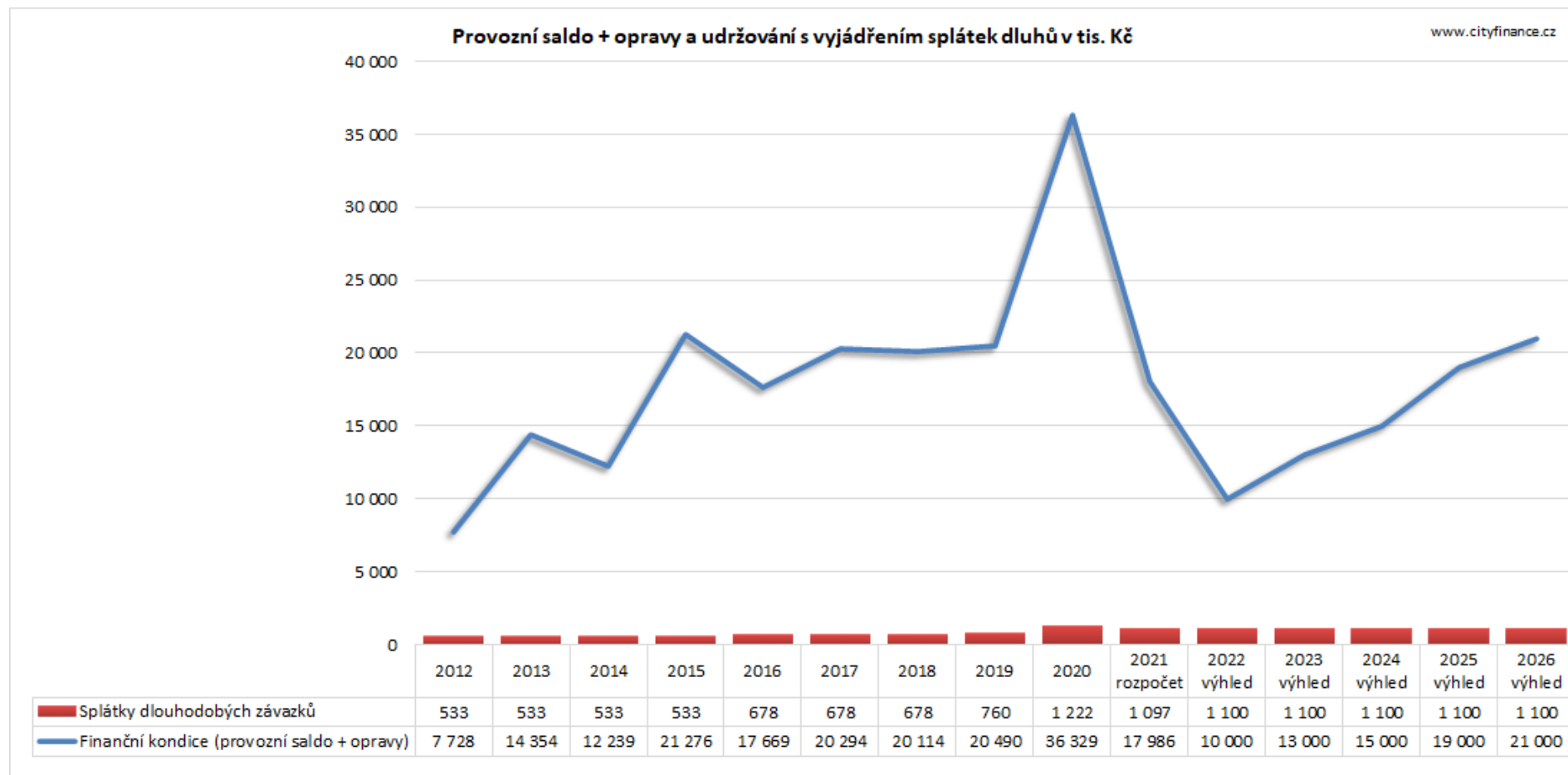
Podrobný střednědobý výhled rozpočtu uvádí **tabulky a grafy dále**.

¹⁰ Výjimku mohou tvořit rozsáhlé mimořádné opravy a rekonstrukce. Tyto mimořádné výdaje je však lépe, pokud to lze, evidovat jako investice.

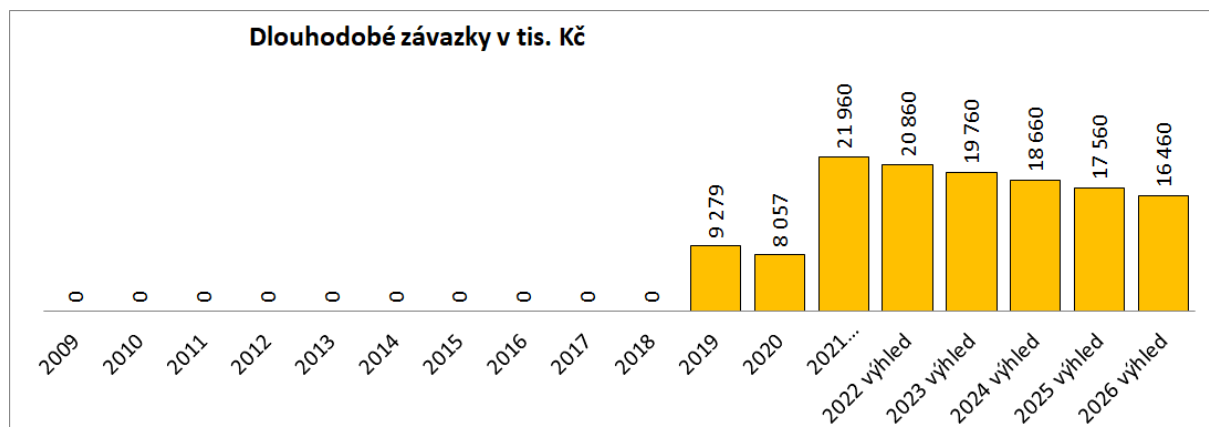
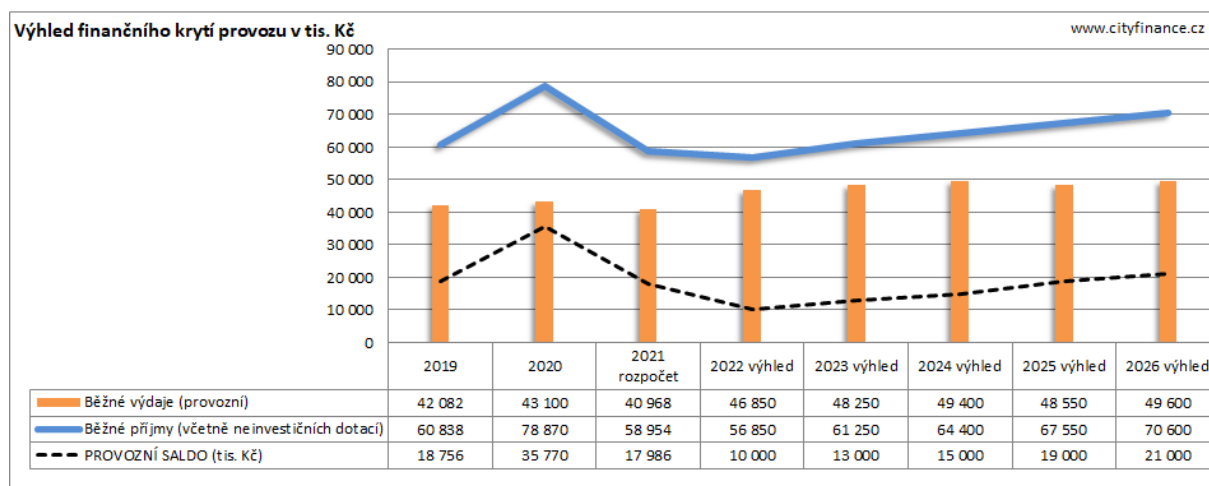
Dopady střednědobého výhledu rozpočtu do financí

Dodržení výhledu by mělo následující dopad do financí obce.

Graf 34. Vývoj a výhled finanční kondice Velkých Popovic s vyjádřením splátek dluhů

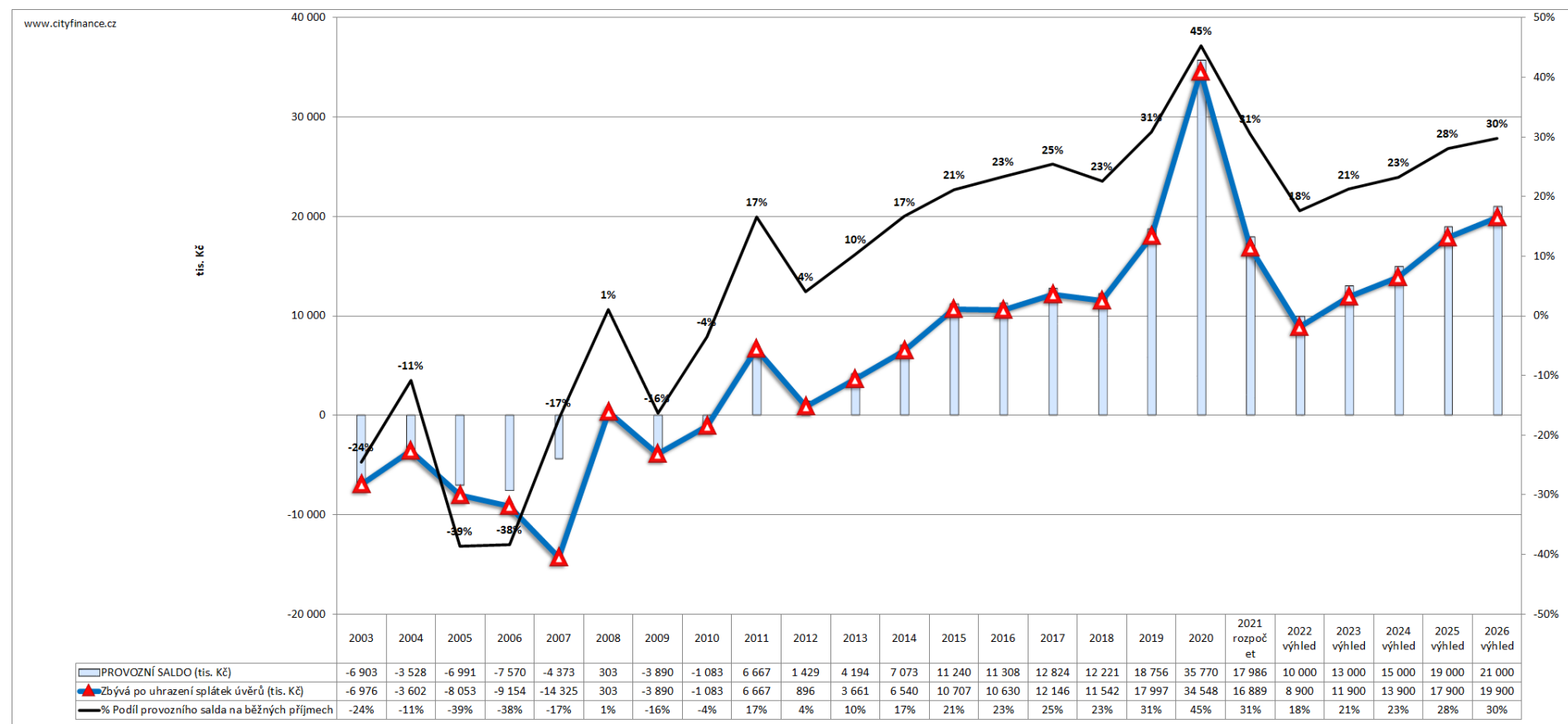
Zdroj: www.cityfinance.cz

Graf 35. Vývoj a výhled dosavadních dluhů Velkých PopovicZdroj: www.cityfinance.cz**Graf 36. Výhled finančního krytí běžného provozu Velkých Popovic**POZ. od 2022 obsahuje provozní saldo + opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz**Tabulka 6. Výhled provozního salda Velkých Popovic**

		tis. Kč							
Údaje (čísla značí druhové členění rozp. skladby)	2019	2020	2021 rozpočet	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	2026 výhled	CELKEM 2022 až 2026
1+2+41 Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	60 838	78 870	58 954	56 850	61 250	64 400	67 550	70 600	320 650
5 Běžné výdaje (provozni)	42 082	43 100	40 968	46 850	48 250	49 400	48 550	49 600	242 650
a PROVOZNÍ SALDO (tis. Kč)	18 756	35 770	17 986	10 000	13 000	15 000	19 000	21 000	78 000
% Podíl provozního salda na běžných příjmech	31%	45%	31%	18%	21%	23%	28%	30%	
b Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	760	1 222	1 097	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	5 500
c=a-b Zbývá po uhrazení splátek úvěrů (tis. Kč)	17 997	34 548	16 889	8 900	11 900	13 900	17 900	19 900	72 500
d Stav na bankovních účtech (tis. Kč)	12 192	17 600	441	9 341	21 241	35 141	53 041	72 941	
e=c+d Provozní saldo po úhradě splátek úvěrů + stav na bankovních účtech předchozího roku (tis. Kč)	37 971	46 740	34 489	9 341	21 241	35 141	53 041	72 941	
% ZMĚNY BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ	12%	30%	-25%	-4%	8%	5%	5%	5%	
% ZMĚNY BĚŽNÝCH VÝDAJŮ	0%	2%	-5%	14%	3%	2%	-2%	2%	
ZMĚNY BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ (tis. Kč)	6 638	18 032	-19 916	-2 104	4 400	3 150	3 150	3 050	11 646
ZMĚNY BĚŽNÝCH VÝDAJŮ (tis. Kč)	102	1 018	-2 132	5 882	1 400	1 150	-850	1 050	8 632

POZ. od 2022 obsahuje provozní saldo + opravy! Zdroj: www.cityfinance.czPodrobné informace střednědobého výhledu rozpočtu viz dále [tabulková část](#).

Graf 37. Dlouhodobý pohled na vývoj provozního salda Velkých Popovic

POZ. **výhled obsahuje provozní saldo + opravy!** Zdroj: www.cityfinance.cz

Přílohy

Příloha 1. Střednědobý výhled rozpočtu - tabulková část

Pro střednědobý výhled rozpočtu je výchozím rokem rok 2022¹¹. Tabulky obsahují pro srovnání skutečností předchozích let a případně rozpočet.

Důležité upozornění.

- Objem příjmů bude každý rok vyšší o přijaté investiční dotace a kapitálové příjmy. Ve výhledu není s investičními dotacemi a neschválenými kapitálovými příjmy počítáno.
- **Kapitálové výdaje** obsahují ve výhledu nulové hodnoty s tím, že střednědobý výhled počítá s jejich krytím z limitu provozního salda, rezerv (alternativně je otevřena cesta krytí dotacemi, kapitálovými příjmy a případně dluhy) ve vazbě na schválené projekty samosprávy v rozpočtu a budoucí uzavřené smluvní vztahy.
- Běžný finanční potenciál (bez úvěrů) je kumulován z přebytku provozního salda do finančních rezerv, což znamená, že tyto prostředky mohou být a budou využity na investice a opravy majetku ve vazbě na požadavky samosprávy v rozpočtu.
- Možnost čerpání úvěrů je stanoveno bezpečným limitem, který je kryt běžnými příjmy, potažmo dostatečným provozním saldem.
- Provozní dotace na straně příjmů a výdajů působí neutrálně na saldo, ale budou zvedat obrát prostředků přijatých a vydaných.

¹¹ Dle zákona „rok následující po roce, na který se sestavuje rozpočet“

Tabulka 7. Podrobný střednědobý výhled rozpočtu Velkých Popovic

Střednědobý výhled rozpočtu									tis.Kč	roční změny	
ř.	Druhov. třídění dle rozp. skladby	Údaj	2020	2021 rozpočet	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	2026 výhled	Průměr % změna 2000 až 2020	Průměr % změna 2026/2022
1	1	Daňové příjmy	49 917	50 159	50 350	54 750	57 900	61 050	64 100	10,2	6,8
2	1111	DPFO ze závislé činnosti	10 741	11 310	7 100	7 700	8 200	8 700	9 100		7,0
3	1112	DPFO OSVČ	188	136	150	250	300	350	400		41,7
4	1113	DPFO zvláštní sazba (srážková)	1 042	1 155	1 300	1 400	1 500	1 600	1 700		7,7
5	1121	DPPO	7 802	7 564	7 900	8 500	9 000	9 500	10 000		6,6
6	1122	DPPO za obce	371	505	500	500	500	500	500		0,0
7	1211	DPH	21 379	21 586	25 000	28 000	30 000	32 000	34 000		9,0
8	133 až 138 +1381	Místní poplatky (od roku 2017 včetně daně z hazardu)	3 105	2 633	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000		0,0
9	1361	Správní poplatky	386	351	400	400	400	400	400		0,0
10	1511	Daň z nemovitostí	4 902	4 919	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000		0,0
11	2	Nedaňové příjmy	17 818	6 595	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	33,0	0
12	21	Příjmy z vlastních činností a odvody	2 517	0	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500		0,0
13	22	Přijaté sankční platby a vratky		0							
14	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaň. příjmy	15 285	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000		
15	24	Přijaté splátky půjček		0							
16	3	Kapitálové příjmy	368	0	0	0	0	0	0		
17	4	Přijaté dotace (transfery)	21 398	27 053	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	88,6	0,0
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	11 135	2 200	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000		0,0
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	10 263	24 853	0	0	0	0	0		
		z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	2 178	2 200	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300		0,0
21	1+2+3+4	PRÍJMY CELKEM	89 500	83 807	56 850	61 250	64 400	67 550	70 600	15,6	6,0
22	5	Běžné výdaje	43 100	40 968	46 850	48 250	49 400	48 550	49 600	5,3	1,5
23	50	Výdaje na platy, ostatní platby za práci a pojištění	10 770	0	12 000	12 400	12 800	13 200	13 600		3,3
24	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje ve výhledu bez oprav (účet 511)	14 962	0	14 000	14 400	14 800	15 300	15 800		3,2
25	52	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	925	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000		
26	533	Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím:	15 571	0	15 000	15 400	15 900	16 400	16 900		
27	53 až 59 bez 533	Neinvestiční transfery obyvatelstvu a mezin. org. a půjčky obyv. (soc. dávky) a ostatní neinv. výdaje:	872	0	800	800	800	800	800		Suma 2022 až 2026
28	59 pouze výhled a rozpočet	Rezerva na běžné výdaje a ostatní neinvestiční výdaje		0	4 050	4 250	4 100	1 850	1 500		15 750
29	6	Kapitálové výdaje	38 307	73 901	0	0	0	0	0		
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	81 407	114 869	46 850	48 250	49 400	48 550	49 600	16,1	1,5
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	8 094	-31 062	10 000	13 000	15 000	19 000	21 000		27,5
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	78 870	58 954	56 850	61 250	64 400	67 550	70 600	12,0	6,0
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	43 100	40 968	46 850	48 250	49 400	48 550	49 600	5,3	Suma 2022 až 2026
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	35 770	17 986	10 000	13 000	15 000	19 000	21 000		78 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	15 000	0	0	0	0	0		0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	1 222	1 097	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100		5 500
37	ř.31+ř.35-ř.36	Změna stavu na účtech a finančního majetku	6 872	-17 159	8 900	11 900	13 900	17 900	19 900		
38	8	FINANCOVÁNÍ ("+" je další "dluh", "-" opak)	-8 094	31 062	-10 000	-13 000	-15 000	-19 000	-21 000		
39	ř.21+ř.35	Příjmy veškeré (včetně dluhů)	89 500	98 807	56 850	61 250	64 400	67 550	70 600		
40	ř.30+ř.36+ř.37	Výdaje veškeré (včetně splátek a úspor)	89 500	98 807	56 850	61 250	64 400	67 550	70 600		
41	ř.39-ř.40	Kontrolní saldo úplné (včetně financování)	0	0	0	0	0	0	0		
42		Stav na bankovních účtech (případně likvidní krátkodobý finanční majetek):	17 600	441	9 341	21 241	35 141	53 041	72 941		Suma 2022 až 2026
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	34 548	16 889	8 900	11 900	13 900	17 900	19 900		72 500
44	ř.1+ř.11+pol. 4112 a 4212	Dluhová základna	69 912	58 954	56 150	60 550	63 700	66 850	69 900		
45	ř.36+leasing pol. 5178 +úroky pol. 5141	Dluhová služba	1 222	1 097	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100		
46	ř.45/ř.44 *	Ukazatel dluhové služby	1,75%	1,86%	1,96%	1,82%	1,73%	1,65%	1,57%		
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splátané dlouhodobé závazky)	8 057	21 960	20 860	19 760	18 660	17 560	16 460		
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)		0	0	0	0	0	0		
49	rozvaha	Stavby (účet 021)									Suma 2022 až 2026
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)			8 000	8 000	8 000	8 000	8 000		40 000
51	ř.34-ř.50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)			2 000	5 000	7 000	11 000	13 000		38 000

Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)

POZ. Rozpis tříd, případně seskupení položek je ekvivalentem "Z toho:"

**bez 511 Oprav *ve výhledu včetně oprav

DOPORUČENÝ ÚDAJ

STROP ZÚSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ

tis. Kč

100 000

90 879

18 176

71 752 43 051 je 60%

Zdroj: www.cityfinance.cz

Tabulka 8. Podrobný střednědobý výhled rozpočtu Velkých Popovic s pohledem na finance od r. 2018

Střednědobý výhled rozpočtu											tis. Kč
ř.	Druhové třídění dle rozp. skladby	Údaj	2018	2019	2020	2021 rozpočet	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	2026 výhled
1	1	Daňové příjmy	48 603	53 396	49 917	50 159	50 350	54 750	57 900	61 050	64 100
2	1111	DPFO ze závislé činnosti	9 851	11 208	10 741	11 310	7 100	7 700	8 200	8 700	9 100
3	1112	DPFO OSVČ	225	302	188	136	150	250	300	350	400
4	1113	DPFO zvláštní sazba (srážková)	891	1 017	1 042	1 155	1 300	1 400	1 500	1 600	1 700
5	1121	DPPO	8 187	9 474	7 802	7 564	7 900	8 500	9 000	9 500	10 000
6	1122	DPPO za obce	159	552	371	505	500	500	500	500	500
7	1211	DPH	20 111	21 322	21 379	21 586	25 000	28 000	30 000	32 000	34 000
8	133 až 138 +1381	Místní poplatky (od roku 2017 včetně daně z hazardu)	3 790	3 973	3 105	2 633	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
9	1361	Správní poplatky	512	519	386	351	400	400	400	400	400
10	1511	Daň z nemovitostí	4 877	5 030	4 902	4 919	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
11	2	Nedaňové příjmy	2 906	3 385	17 818	6 595	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
12	21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody	2 224	2 390	2 517	0	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
13	22	Přijaté sankční platby a vratky				0					
14	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaň. příjmy	669	984	15 285	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
15	24	Přijaté splátky půjček				0					
16	3	Kapitálové příjmy	661	535	368	0	0	0	0	0	0
17	4	Přijaté dotace (transfery)	3 834	30 803	21 398	27 053	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	2 891	4 057	11 135	2 200	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	1 143	26 746	10 263	24 853	0	0	0	0	0
		z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	2 110	2 257	2 178	2 200	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	56 004	88 119	89 500	83 807	56 850	61 250	64 400	67 550	70 600
22	5	Běžné výdaje	41 979	42 082	43 100	40 968	46 850	48 250	49 400	48 550	49 600
23	50	Výdaje na platy, ostatní platby za práci a pojistné	8 169	8 622	10 770	0	12 000	12 400	12 800	13 200	13 600
24	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje ve výhledu bez oprav (účet 511)	21 285	15 097	14 962	0	14 000	14 400	14 800	15 300	15 800
25	52	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	62	2 737	925	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
26	533	Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím:	11 879	14 907	15 571	0	15 000	15 400	15 900	16 400	16 900
27	53 až 59 bez 533	Neinvestiční transfery obyvatelstvu a mezin. org. a půjčky obyv. (soc. dávky) a ostatní neinv. výdaje:	585	719	872	0	800	800	800	800	800
28	59 pouze výhled a rozpočet	Rezerva na běžné výdaje a ostatní neinvestiční výdaje				0	4 050	4 250	4 100	1 850	1 500
29	6	Kapitálové výdaje	11 916	64 873	38 307	73 901	0	0	0	0	0
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	53 896	106 955	81 407	114 869	46 850	48 250	49 400	48 550	49 600
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	2 108	-18 836	8 094	-31 062	10 000	13 000	15 000	19 000	21 000
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	54 200	60 838	78 870	58 954	56 850	61 250	64 400	67 550	70 600
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	41 979	42 082	43 100	40 968	46 850	48 250	49 400	48 550	49 600
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	12 221	18 756	35 770	17 986	10 000	13 000	15 000	19 000	21 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	9 360	0	15 000	0	0	0	0	0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	678	760	1 222	1 097	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
37	ř.31+ř.35-ř.36	Změna stavu na účtech a finančního majetku	1 430	-10 236	6 872	-17 159	8 900	11 900	13 900	17 900	19 900
38	8	FINANCOVÁNÍ ("+" je další "dluh", "-" opak)	-2 108	18 836	-8 094	31 062	-10 000	-13 000	-15 000	-19 000	-21 000
39	ř.21+ř.35	Příjmy veškeré (včetně dluhů)	56 004	97 479	89 500	98 807	56 850	61 250	64 400	67 550	70 600
40	ř.30+ř.36+ř.37	Výdaje veškeré (včetně splátek a úspor)	56 004	97 479	89 500	98 807	56 850	61 250	64 400	67 550	70 600
41	ř.39-ř.40	Kontrolní saldo úplné (včetně financování)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42		Stav na bankovních účtech (případně likvidní krátkodobý finanční majetek):	19 974	12 192	17 600	441	9 341	21 241	35 141	53 041	72 941
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	11 542	17 997	34 548	16 889	8 900	11 900	13 900	17 900	19 900
44	ř.1+ř.11+pol. 4112 a 4212	Dluhová základna	53 619	59 038	69 912	58 954	56 150	60 550	63 700	66 850	69 900
45	ř.36+leasing pol. 5178 +úroky pol. 5141	Dluhová služba	678	760	1 222	1 097	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
46	ř.45/ř.44 *%	Ukazatel dluhové služby	1,26%	1,29%	1,75%	1,86%	1,96%	1,82%	1,73%	1,65%	1,57%
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splatné dlouhodobé závazky)	0	9 279	8 057	21 960	20 860	19 760	18 660	17 560	16 460
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	472	698		0	0	0	0	0	0
49	rozvaha	Stavby (účet 021)	269 750	273 349							
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)					8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
51	ř.34-ř.50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)					2 000	5 000	7 000	11 000	13 000

Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)

POZ. Rozpis tříd, případně seskupení položek je ekvivalentem "Z toho:"

**bez 511 Oprav *ve výhledu včetně oprav

DOPORUČENÝ ÚDAJ				tis. Kč
STROP ZÚSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ				100 000
71 752	43 051	je 60%		

Zdroj: www.cityfinance.cz

Tabulka 9. Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu Velkých Popovic

Střednědobý výhled rozpočtu										tis.Kč
ř.	Druhové třídění dle rozp. skladby	Údaj	2019	2020	2021 rozpočet	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	2026 výhled
1	1	Daňové příjmy	53 396	49 917	50 159	50 350	54 750	57 900	61 050	64 100
11	2	Nedaňové příjmy	3 385	17 818	6 595	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
16	3	Kapitálové příjmy	535	368	0	0	0	0	0	0
17	4	Přijaté dotace (transfery)	30 803	21 398	27 053	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	4 057	11 135	2 200	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	26 746	10 263	24 853	0	0	0	0	0
0	0	z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	2 257	2 178	2 200	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	88 119	89 500	83 807	56 850	61 250	64 400	67 550	70 600
22	5	Běžné výdaje	42 082	43 100	40 968	46 850	48 250	49 400	48 550	49 600
29	6	Kapitálové výdaje	64 873	38 307	73 901	0	0	0	0	0
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	106 955	81 407	114 869	46 850	48 250	49 400	48 550	49 600
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-18 836	8 094	-31 062	10 000	13 000	15 000	19 000	21 000
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	60 838	78 870	58 954	56 850	61 250	64 400	67 550	70 600
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	42 082	43 100	40 968	46 850	48 250	49 400	48 550	49 600
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	18 756	35 770	17 986	10 000	13 000	15 000	19 000	21 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	9 360	0	15 000	0	0	0	0	0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	760	1 222	1 097	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
42		Stav na bankovních účtech (případně likvidní krátkodobý finanční majetek):	12 192	17 600	441	9 341	21 241	35 141	53 041	72 941
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	17 997	34 548	16 889	8 900	11 900	13 900	17 900	19 900
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splatné dlouhodobé závazky)	8 057	21 960	20 860	19 760	18 660	16 460	0	0
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	698	0	0	0	0	0	0	0
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)				8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
51	ř.34-ř.50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)				2 000	5 000	7 000	11 000	13 000
*ve výhledu včetně oprav										
DOPORUČENÝ ÚDAJ										tis. Kč
STROP ZŮSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ										100 000
71 752 43 051 je 60%										

Zdroj: www.cityfinance.cz

Příloha 2. Střednědobý výhled rozpočtu Velkých Popovic – podle zákona povinně zveřejňované informace**Tabulka 10. Informace podle zákona č. 250/2000 ke zveřejnění na úřední desce****Střednědobý výhled rozpočtu - informace podle zákona č. 250/2000 Sb.**

tis.Kč

Údaj	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	2026 výhled
PŘÍJMY CELKEM	56 850	61 250	64 400	67 550	70 600
VÝDAJE CELKEM	46 850	48 250	49 400	48 550	49 600
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	10 000	13 000	15 000	19 000	21 000
Dlouhodobé závazky (úvěry)	20 860	19 760	18 660	17 560	16 460
Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	0	0	0	0	0
Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	8 900	11 900	13 900	17 900	19 900
Rezervy dle rozpočtu k 31.12.2021	441				

* finanční zdroje a potřeby dlouhodobě realizovaných záměrů (Vypočte se = provozní saldo - splátky dluhů + opravy)

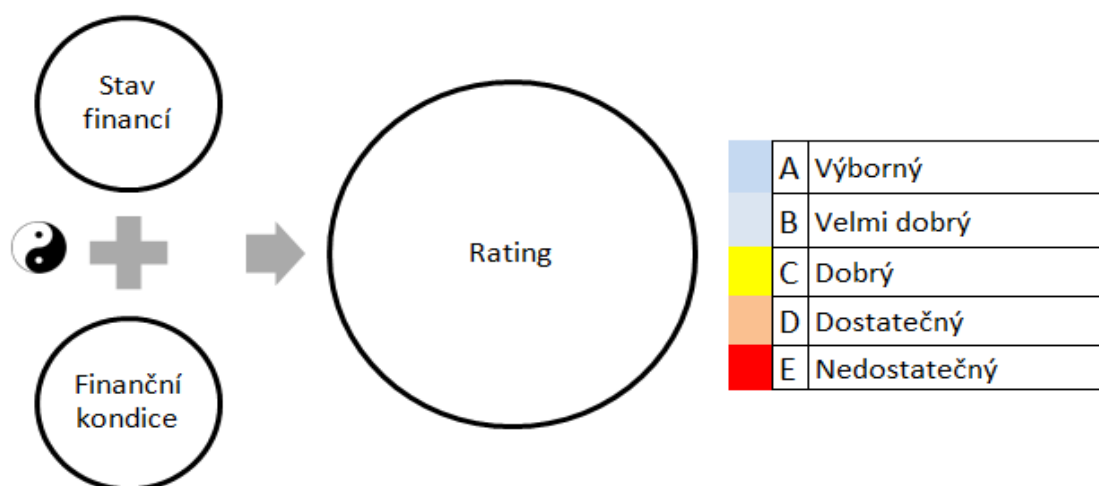
Příloha 3. Ekonomické hodnocení finančního zdraví (rating)

Předpokladem pro řízení financí s citem¹² je znalost stavu financí a finanční kondice. Rozhodující pro budoucnost je vývoj, stav, trendy a potenciál financí. Teprve se znalostí finančního zdraví lze smysluplně navrhnout **finanční strategii**.

Samospráva může získat ucelený pohled na finance pouze tehdy, má-li souhrnné informace v časové řadě a v souvislostech. Bez těchto svodných údajů se může stát, že se finance snadno vymknou kontrole. Zhodnotíme nyní celkový vývoj financí samosprávy. Poté vyvodíme srozumitelné a stručné závěry, které vyhodnotíme tím, že stanovíme rating financí samosprávy a SWOT analýzu.

Ekonomické hodnocení finančního zdraví (rating)

Obrázek 2: Podstata hodnocení finančního zdraví dle Cityfinance

Zdroj:

Luděk Tesař, www.cityfinance.cz

Použili jsme vlastní stupnici ekonomického hodnocení finančního zdraví samospráv, která je ojedinělá tím, že na rozdíl od stupnic jiných společností je zaměřená na praxi samosprávy. Současně hodnotíme stav financí a finanční kondici samosprávy. Hodnocení u ratingu je odstupňováno obdobně jako na vysokých školách na škále od A (výborný) až po E (nedostatečný).

Stav financí

Stav financí je finanční stavovou veličinou¹³ zobrazující aktuální stav finančních a účetních ukazatelů bez ohledu na finanční kondici subjektu.

¹² www.cityfinance.cz

¹³ Stavová veličina vycházející zejména ze stavu závazků, příjmů, výdajů, salda rozpočtu, provozního salda, pohledávek, rozložení aktiv, cash flow, finanční obnovy majetku...

Finanční kondice (síla)

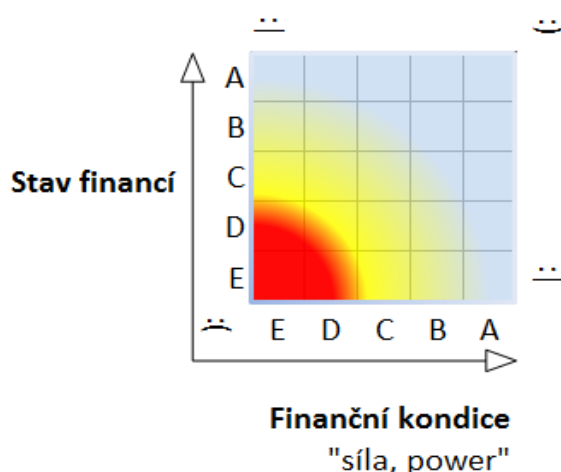
Finanční kondice zahrnuje finanční potenciál, tedy schopnost vytvářet finance bez ohledu na stav financí subjektu. Tento ukazatel je kondiční.¹⁴ Je stanoven s ohledem na „finanční velikost samosprávy“, myšleno finanční objemy, tedy běžné obraty na straně příjmů a výdajů.

Tabulka 11. Stupnice ekonomického hodnocení finančního zdraví (rating)

A	Výborný
B	Velmi dobrý
C	Dobrý
D	Dostatečný
E	Nedostatečný

Výsledkem hodnocení je zpracování do matice, kde pozice dle svislé osy znázorňuje stav financí a pozice dle základny vyhodnocuje finanční kondici (sílu). Pozice obce v matici stanovuje výsledný rating, říkáme mu „sluneční rating“ díky vzhledu výsledného znázornění.

Obrázek 3. Matice pro hodnocení finančního zdraví obcí dle Cityfinance

POZ. Škála známkování jako ve škole, město pak představuje symbol planetky (zde není).

Čím dále a výše od "slunce" se v matici planetka nachází, tím lepší finanční zdraví města.

© Ludek Tesař, Cityfinance, www.cityfinance.cz

Zjednodušeně lze říci, že čím blíže „žhnoucímu slunci“ se město/městys/obec nachází, tím více jsou její (jeho) finance v ohrožení a „zóna života“ je v modrých polích.

¹⁴ Kondiční veličina, tedy schopnost vytvářet finance a měnit stav financí, vyjadřuje finanční potenciál.

Příloha 4. Úvod do finančního hospodaření samosprávy

Při posuzování finanční kondice obce, městyse nebo města je nutné si uvědomit, že rozpočet je složen z příjmů a výdajů. Příjmy se dělí na ty, které se každoročně opakují (tzv. běžné příjmy), to jsou veškeré příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodeje majetku) a investičních dotací. Výdaje je možné dělit podobně. Výdaje, které obec/městys/město musí každý rok vynaložit na provoz (běžné nebo též provozní výdaje, paralela ke státnímu rozpočtu, kde se nazývají mandatorními a quasimandatorními výdaji). Běžné výdaje musí samospráva vydat ze zákona nebo jimi financuje své provozní aktivity (údržba města nebo obce, provoz příspěvkových organizací, organizačních složek, úřadu apod.). Rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji nazýváme **provozní saldo** (to jsou prostředky, které zbývají samosprávě po úhradě provozu z běžných příjmů k „volnému“ rozhodování). Vedle běžných výdajů existují také investice (kapitálové výdaje). Kapitálové výdaje jsou nárazové výdaje většinou na rozvoj a větší opravy. Rozdíl mezi veškerými příjmy a veškerými výdaji uskutečněnými od 1. ledna do 31. prosince daného roku (tzv. rozpočtového roku) se nazývá **saldo rozpočtu**. Provozní saldo rozpočtu je ale jiný a mnohem důležitější údaj než samotné saldo rozpočtu. Když totiž existuje deficitní rozpočet, znamená to, že obec/městys/město realizovalo daný rok více výdajů než příjmů, ale deficit může být pokryt z úspor z předchozích let, z dotací, které dorazí až následující rok, úvěrem apod. Avšak záporné provozní saldo může znamenat vážnou situaci, kdy obec/městys/město již nemá dostatek pravidelných příjmů na úhradu samotného provozu (běžných výdajů). To je obdobné, jako kdyby lidem doma nezbývalo daný rok dost peněz z výplaty na nájem a jiné výdaje chodu domácnosti.

Vážnější úvaha se však týká delší budoucnosti fungování samosprávy a správy veřejného majetku. Města a obce v běžných výdajích většinou nemají zahrnuty **výdaje na odpisy**¹⁵ a nevytváří na ně ani rezervy, a to je opravdu velmi vážný problém. Města, městyse a obce financují opravy a havárie většinou z běžného rozpočtu nahodile a nevytváří odpovídající finanční zdroje (rezervy, fondy) na obnovu svého majetku, včetně technologických celků tak, aby existoval dlouhodobý finanční **přehled (balance) potřeby financí na opravy a investice a skutečně vynaložených prostředků**. Přesto často budují nový majetek, který opět vyvolá potřebu vytvářet další zdroje na další odpisy (opravy a modernizace takto vybudovaného majetku). Výsledkem je často roky vytvořený zbytečně velký objem zanedbaného či zastaralého obecního majetku (včetně infrastruktury), který již dobře neslouží svému účelu.

¹⁵ Odpisy = v prostředí samospráv zjednodušeně finance potřebné na obnovu dosavadního majetku.

Ideální by byl stav, kdyby rozpočet samosprávy pokryl z běžných příjmů základní provozní výdaje¹⁶ a obnova majetku byla řešena tvorbou finančních zdrojů na odpisy majetku a jejich čerpání, obdobně jako je tomu v podnikatelském sektoru.

Obrázek 4. Na čem závisí příjmy a výdaje samosprávy

PŘÍJMY	VÝDAJE
Počet obyvatel	Provoz
Počet žáků	Objem a stav majetku – údržba
Velikost katastru	Majetek udržitelný = odpisy alokovány do výdajů či fondu na obnovu majetku
Daň z nemovitostí	Ceny nakupovaných služeb a zboží – kvalita a kvantita, vývoj cen a spotřeby
Místní poplatky	Efektivita organizací a společností
Vlastní činnost	Smlouvy – ceny vs. dodávky
Podniky, pronájmy majetku atd.	Zaměstnanci – kvalita a produktivita, počty a růst mezd
Dotace	Správa dluhu - výše a ceny dluhů
Na výkon státní správy	Úřad a samospráva – lidé a efektivita jejich práce, efektivita procesů
Na provoz zařízení samosprávy	Investice
Investiční dotace	Politika rozvoje a řízení projektů
Počet zaměstnanců pracujících v katastru	Obnova majetku
Výnosy sdílených daní v ČR	Rozložení portfolia aktiv vč. kapitálu
Prodeje majetku	Náklady na dluhy – úroky a poplatky

Zdroj: www.cityfinance.cz

Zřejmé je, že **samospráva může efektivně řídit finance především skrze výdaje**. Proto stav a vývoj financí bude vždy záviset především na stavu příjmů daného vnější ekonomikou, počtu obyvatel, a hlavně na politice samosprávy na straně výdajů.

¹⁶ tzn. kladné provozní saldo.

Příloha 5. Výdaje - podrobný vývoj za posledních 5 let

Tabulka 12. Běžné výdaje Velkých Popovic – odvětvové třídění v tis. Kč

	2016	2017	2018	2019	2020	Změna 2017	Změna 2018	Změna 2019	Změna 2020	Suma změn	Index 2020/16	Odchylna	Suma za 5 let	suma kladných rozdílů	Suma záporných h rozdílů
Pododdíl paragrafů (název)															
Regionální a místní správa	8 005	7 024	8 645	9 461	11 705	-980	1 621	816	2 243	3 700	146	1 211	44 841	4 680	-980
Předškolní a základní vzdělávání	6 916	5 809	7 060	8 805	7 367	-1 107	1 251	1 745	-1 438	451	107	1 401	35 957	2 997	-2 545
Komunální služby a územní rozvoj	5 281	5 735	5 707	6 819	8 444	454	-28	1 112	1 625	3 162	160	629	31 985	3 191	-28
Pozemní komunikace	3 995	6 471	7 686	1 545	253	2 476	1 215	-6 141	-1 292	-3 742	6	3 297	19 949	3 691	-7 433
Nakládání s odpady	2 949	2 692	4 021	4 424	4 381	-257	1 329	403	-43	1 432	149	609	18 466	1 731	-299
Zastupitelské orgány a volby	1 620	1 655	2 295	1 803	2 205	36	639	-492	402	586	136	427	9 578	1 077	-492
Odvádění a čištění odpadních vod	1 198	2 130	1 024	395	667	931	-1 106	-629	272	-531	56	789	5 415	1 203	-1 734
Kultura	917	955	786	591	722	38	-169	-194	131	-195	79	137	3 971	168	-363
Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání	520	630	680	671	1 462	110	50	-10	791	942	281	324	3 963	952	-10
Sport	125	233	0	2 579	945	108	-233	2 579	-1 634	820	756	1 518	3 882	2 687	-1 867
Silniční doprava	735	773	617	881	738	38	-156	264	-143	3	100	170	3 744	302	-299
Pitná voda	1 611	689	408	487	275	-922	-282	79	-212	-1 336	17	365	3 471	79	-1 415
Ochrana přírody a krajiny	152	142	351	669	934	-10	209	318	265	782	614	125	2 248	792	-10
Ostatní finanční operace	648	383	159	552	371	-264	-224	393	-181	-277	57	268	2 113	393	-670
Sdělovací prostředky	381	375	375	439	448	-7	0	65	9	67	118	28	2 017	74	-7
Požární ochrana	360	472	654	329	150	112	182	-325	-179	-210	42	208	1 966	294	-504
Ostatní činnosti v záležitostech kultury, církví a sdělovacích prostředků	64	330	445	615	353	266	115	171	-263	289	554	201	1 806	552	-263
Rozvoj bydlení a bytové hospodářství	500	368	330	273	294	-132	-38	-57	21	-206	59	55	1 765	21	-227
Voda v zemědělské krajině	519	297	306	93	118	-223	9	-212	24	-402	23	117	1 333	34	-435
Lesní hospodářství	40	19	32	283	460	-21	13	251	177	420	1 157	113	833	441	-21
Zájmová činnost a rekreace	248	111	228	62	77	-137	116	-165	14	-172	31	115	727	131	-302
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	84	121	50	117	203	38	-71	67	85	119	242	61	574	190	-71
Ostatní činnosti	152	86	84	91	128	-66	-2	6	37	-24	84	38	540	43	-68
Ochrana obyvatelstva	0	0	0	0	304	0	0	0	304	304		132	304	304	0
Bezpečnost a veřejný pořádek	0	117	11	0	27	117	-106	-11	27	27		80	156	144	-117
Ostatní činnosti související se službami pro obyvatelstvo	11	0	13	28	30	-11	13	15	2	19	273	10	82	30	-11
Ostatní činnosti v životním prostředí	7	0	0	49	0	-7	0	49	-49	-7	0	34	56	49	-56
Zemědělská a potravinářská činnost a rozvoj	8	20	0	10	3	12	-20	10	-7	-5	37	13	41	22	-27
Lůžková péče	0,00	5	9	5	5	5	4	-4	-1	5		4	24	9	-5
Všeobecná vnitřní státní správa (nezařazená v jiných funkcích)	0,00	0,00	0,00	0,00	14	0	0	0	14	14		6	14	14	0
Sociální služby v oblasti sociální péče	0,00	0	0	5	8	0	0	5	3	8		2	13	8	0
Pojištění funkčně nespecifikované	0	0	4	0	7	0	4	-4	7	7		4	11	11	-4
Ochrana památek a péče o kulturní dědictví a národní a historické povědomí	8	0	0	0,00	0,00	-8	0	0	0	-8	0	4	8	0	-8
Služby sociální prevence	0,00	0,00	2	0,00	2	0	2	-2	2	2		2	4	4	-2
Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc	0,00	0,00	0,00	0,00	3	0	0	0	3	3		1	3	3	0
Ostatní činnost ve zdravotnictví	0,00	2	0	0,00	0,00	2	-2	0	0	0		1	2	2	-2

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

POZ. Řazeno dle sumy za 5 let sestupně.

Tabulka 13. Investice Velkých Popovic – odvětvové třídění v tis. Kč

Pododdíl paragrafů (název)	2016	2017	2018	2019	2020	Změna 2017	Změna 2018	Změna 2019	Změna 2020	Suma změn	Odchylna	Suma za 5 let
Odvádění a čištění odpadních vod	488	484	3 584	33 558	12 104	-4	3 100	29 973	-21 454	11 616	18 266	50 218
Pitná voda	39	398	992	16 520	4 676	359	594	15 528	-11 844	4 637	9 702	22 625
Předškolní a základní vzdělávání	11 640	60	2 317	399	8 018	-11 580	2 257	-1 918	7 619	-3 622	7 029	22 435
Pozemní komunikace	3 299	0	2 289	2 603	3 947	-3 299	2 289	314	1 344	647	2 117	12 138
Regionální a místní správa	0,00	289	492	9 761	301	289	203	9 269	-9 460	301	6 624	10 843
Zájmová činnost a rekreace	0,00	0,00	733	1 073	5 761	0	733	340	4 688	5 761	1 893	7 567
Sport	1 265	1 845	49	0,00	0,00	580	-1 796	-49	0	-1 265	889	3 159
Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání	0,00	0,00	0,00	4	2 765	0	0	4	2 762	2 765	1 195	2 769
Požární ochrana	817	456	50	226	11	-361	-407	176	-215	-806	229	1 560
Komunální služby a územní rozvoj	188	278	576	368	127	90	298	-208	-241	-62	222	1 538
Voda v zemědělské krajině	0,00	981	142	198	27	981	-839	56	-171	27	651	1 348
Nakládání s odpady	0,00	0,00	436	34	0,00	0	436	-402	-34	0	297	469
Silniční doprava	0,00	0,00	0,00	0,00	415	0	0	0	415	415	180	415
Rozvoj bydlení a bytové hospodářství	0	0	256	69	0	0	256	-187	-69	0	162	326
Kultura	0,00	0,00	0,00	0,00	117	0	0	0	117	117	51	117
Ochrana přírody a krajiny	0,00	0,00	0,00	62	38	0	0	62	-24	38	32	100

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

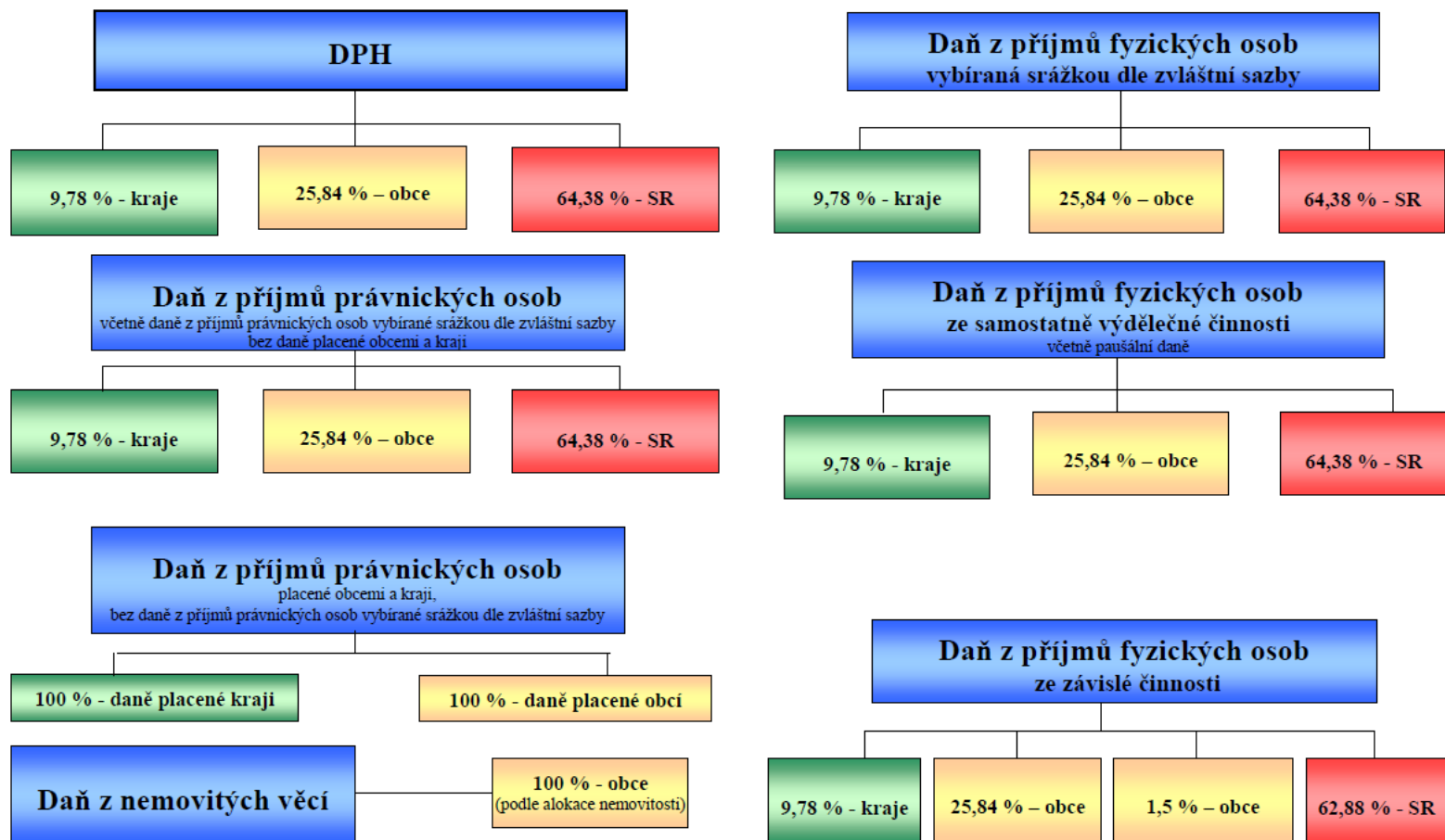
POZ. Řazeno dle sumy za 5 let sestupně.

Příloha 6. Jiné právnické osoby, ve kterých se Velké Popovice angažují, vyjma příspěvkových organizací

Stav roku 2019

IČ/Kód právnické osoby	Název právnické osoby	Vliv přímý (%)	Vliv nepřímý (%)	Podíl přímý (%)	Podíl nepřímý (%)
70899088	Ladův kraj	4,17%	0,00%	4,17%	0,00%
27599892	MAS Říčansko o.p.s.	2,12%	0,00%	0,00%	0,00%
63113074	Svaz měst a obcí České republiky	0,04%	0,00%	0,04%	0,00%

Zdroj: MF ČR

Příloha 7. Rozpočtové určení daní (tzv. RUD) po novele, účinné od 1. 1. 2021**Schéma rozpočtového určení daní od 1. 1. 2021**

Zdroj: MF ČR

Seznam tabulek a grafů

Obrázky

OBRÁZEK 1. RATING - HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ VELKÝCH POPOVIC.....	28
OBRÁZEK 2: PODSTATA HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ DLE CITYFINANCE.....	44
OBRÁZEK 3. MATICE PRO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ OBCÍ DLE CITYFINANCE.....	45
OBRÁZEK 4. NA ČEM ZÁVISÍ PŘÍJMY A VÝDAJE SAMOSPRÁVY.....	47

Tabulky

TABULKA 1. VÝVOJ POČTU OBYVATEL, ŽÁKŮ A ZAMĚSTNANCŮ PRACUJÍCÍCH V KATASTRU VELKÝCH POPOVIC S VYBRANÝMI DOPADY DO DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ.....	5
TABULKA 2. VÝVOJ VYBRANÝCH UKAZATELŮ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ VELKÝCH POPOVIC.....	7
TABULKA 3. PODROBNÝ VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ VELKÝCH POPOVIC.....	12
TABULKA 4. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA VELKÝCH POPOVIC.....	21
TABULKA 5. SWOT ANALÝZA FINANČNÍ OBCE (ŘAZENO DLE VÝZNAMU SESTUPNĚ).....	29
TABULKA 6. VÝHLED PROVOZNÍHO SALDA VELKÝCH POPOVIC.....	37
TABULKA 7. PODROBNÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU VELKÝCH POPOVIC.....	40
TABULKA 8. PODROBNÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU VELKÝCH POPOVIC S POHLEDEM NA FINANCE OD R. 2018.....	41
TABULKA 9. KUMULOVANÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU VELKÝCH POPOVIC.....	42
TABULKA 10. INFORMACE PODLE ZÁKONA Č. 250/2000 KE ZVEŘEJNĚNÍ NA ÚŘEDNÍ DESCE.....	43
TABULKA 11. STUPNICE EKONOMICKÉHO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ (RATING).....	45
TABULKA 12. BĚŽNÉ VÝDAJE VELKÝCH POPOVIC – ODVĚTOVÉ TŘÍDĚNÍ V TIS. KČ.....	48
TABULKA 13. INVESTICE VELKÝCH POPOVIC – ODVĚTOVÉ TŘÍDĚNÍ V TIS. KČ.....	48

Grafy

GRAF 1. VÝVOJ POČTU OBYVATEL, ŽÁKŮ A ZAMĚSTNANCŮ V KATASTRU VELKÝCH POPOVIC.....	4
GRAF 2. ORIENTAČNÍ VÝVOJ SUMY DLE KRITÉRIA POČTU ŽÁKŮ V ROZPOČTOVÉM URČENÍ DANÍ PRO VELKÉ POPOVICE.....	6
GRAF 3. ZMĚNY POČTU OBYVATEL, ZAMĚSTNANCŮ A ŽÁKŮ VE VELKÝCH POPOVICÍCH.....	6
GRAF 4. VÝVOJ SALDA ROZPOČTU VELKÝCH POPOVIC.....	8
GRAF 5. VÝVOJ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ VELKÝCH POPOVIC.....	8
GRAF 6. VÝVOJ STRUKTURY PŘÍJMŮ VELKÝCH POPOVIC.....	9
GRAF 7. VÝVOJ NEDAŇOVÝCH PŘÍJMŮ VELKÝCH POPOVIC V TIS. KČ.....	10
GRAF 8. PŮVOD NEDAŇOVÝCH PŘÍJMŮ VELKÝCH POPOVIC V ROCE 2020 V TIS. KČ.....	10
GRAF 9: VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ VELKÝCH POPOVIC V TIS. KČ.....	10
GRAF 10: VÝVOJ ZMĚN A STRUKTURY DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ VELKÝCH POPOVIC.....	11
GRAF 11: VÝVOJ MIMOŘÁDNÝCH PŘÍJMŮ VELKÝCH POPOVIC.....	13
GRAF 12. MIMOŘÁDNÉ PŘÍJMY A INVESTICE VELKÝCH POPOVIC.....	13
GRAF 13. VÝVOJ INVESTIC A JEJICH KRYTÍ Z DOTACÍ A VLASTNÍCH ZDROJŮ VELKÝCH POPOVIC.....	14
GRAF 14. VÝVOJ STRUKTURY VÝDAJŮ VELKÝCH POPOVIC A FINANČNÍ SCHOPNOST UDRŽOVAT DOSAVIDNÍ MAJETEK.....	15
GRAF 15. VÝVOJ VYBRANÝCH BĚŽNÝCH VÝDAJŮ VELKÝCH POPOVIC.....	16
GRAF 16. PROVOZNÍ VÝDAJE, OPRAVY VS. BĚŽNÉ PŘÍJMY VELKÝCH POPOVIC.....	17
GRAF 17. SUMA NEJVYŠŠÍCH BĚŽNÝCH VÝDAJŮ VELKÝCH POPOVIC ZA 5 LET.....	17
GRAF 18. NEJVYŠŠÍ RŮST BĚŽNÝCH VÝDAJŮ VELKÝCH POPOVIC ZA 5 LET.....	18
GRAF 19. SUMA KAPITÁLOVÝCH VÝDAJŮ VELKÝCH POPOVIC ZA UPLYNULÝCH 5 LET.....	18
GRAF 20. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA VELKÝCH POPOVIC.....	19
GRAF 21. VÝVOJ PROVOZNÍHO HOSPODAŘENÍ VELKÝCH POPOVIC.....	20
GRAF 22. VÝVOJ ZÁTĚŽE PROVOZNÍHO SALDA SPLÁTKAMI ZÁVAZKŮ VELKÝCH POPOVIC.....	20
GRAF 23. POROVNÁNÍ VÝVOJE PROVOZNÍHO SALDA VELKÝCH POPOVIC S PRŮMĚREM V ČR.....	21
GRAF 24. FINANCOVÁNÍ OBNOVY A BUDOVÁNÍ MAJETKU VELKÝCH POPOVIC V TIS. KČ.....	22
GRAF 25. VÝVOJ FINANČNÍ KONDICE VELKÝCH POPOVIC.....	23
GRAF 26. CELKOVÝ FINANČNÍ PROSTOR VELKÝCH POPOVIC V ROCE 2020.....	24
GRAF 27. VÝVOJ OKAMŽITÉHO FINANČNÍHO POTENCIÁLU VELKÝCH POPOVIC.....	24
GRAF 28: STAVY NA BANKOVNÍCH ÚČTECH VS. OPRAVY A INVESTICE VELKÝCH POPOVIC.....	25
GRAF 29: STAVY FINANČNÍCH LIKVIDNÍCH AKTIV (ÚČTŮ) A PROVOZNÍ SALDO VELKÝCH POPOVIC.....	25
GRAF 30. VÝVOJ FINANČNÍCH AKTIV NA ÚČTECH VELKÝCH POPOVIC.....	26
GRAF 31. VÝVOJ ZÁVAZKŮ A SPLÁTEK DLOUHODOBÝCH ZÁVAZKŮ VELKÝCH POPOVIC.....	26
GRAF 32. VÝVOJ DLOUHODOBÝCH POHLEDÁVEK VELKÝCH POPOVIC.....	27
GRAF 33. GRAFICKÉ VYJÁDRĚNÍ PŘEDPOKLÁDANÝCH FINANČNÍCH MOŽNOSTÍ VELKÝCH POPOVIC NA OBDOBÍ 5 LET OD 2022 AŽ 2026 PO ÚHRADĚ PROVOZU BEZ PŘIJATÝCH INVESTIČNÍCH DOTACÍ A KAPITÁLOVÝCH PŘÍJMŮ V MIL. KČ.....	33
GRAF 34. VÝVOJ A VÝHLED FINANČNÍ KONDICE VELKÝCH POPOVIC S VYJÁDRĚNÍM SPLÁTEK DLUHŮ.....	36
GRAF 35. VÝVOJ A VÝHLED DOSAVIDNÍCH DLUHŮ VELKÝCH POPOVIC.....	37
GRAF 36. VÝHLED FINANČNÍHO KRYTÍ BĚŽNÉHO PROVOZU VELKÝCH POPOVIC.....	37
GRAF 37. DLOUHODOBÝ POHLED NA VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA VELKÝCH POPOVIC.....	38

Kontakt na zpracovatele

Ing. Luděk Tesař

www.cityfinance.cz

M: 602 690 061

F: 257 199 615

E: ludek.tesar@cityfinance.cz

tesar@cityfinance.cz

sekretariat@cityfinance.cz

IČO: 74372246

DIČ: CZ7403252780

ČÚ: 35-8828820267/0100

Živnost vedena u MČ Praha 5

Datová schránka: bi8jbh

Adresa:

Nad Horou 352

252 07 Štěchovice Praha-západ

Profesní profil zpracovatele

Ekonom specializující se od roku 1998 na města a obce s dlouholetou zkušeností z MF ČR, ÚV ČR a podnikatelského sektoru. Spoluautor zákona o rozpočtovém určení daní. Zavedl první ISO 9001 v ústřední státní správě v ČR, na Úřadu vlády v jím řízeném Institutu státní správy v roce 2006. Zasadil se o vznik metod CAF, RIA a vedl odbor na úrovni sekce spadající pod předsedu vlády, kde tehdy úspěšně vznikaly metody a procesy zlepšování kvality regulace. Byl externím poradcem bývalého místopředsedy vlády a ministra financí Bohuslava Sobotky (ČSSD). Pracoval jako kancléř hejtmana Pardubického kraje a ekonoma Michala Rabase (ODS). Spoluzaložil značku Region servis a založil značku Cityfinance. Zkušený v praktické aplikaci standardů řízení kvality a procesů ISO, CAF17 a EFQM18, strategickém a projektovém řízení s osvědčením dle mezinárodních standardů IPMA19. Má zkušenosti dle licence ČNB ze zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Je tvůrcem systému financování obnovy majetku obcí. Pořádá každý rok tradiční úspěšnou konferenci Rozpočet a finanční vize měst a obcí, na které vystupují ekonomické kapacity ČR, např. viceguvernéři a ředitelé z ČNB, předsedové ČSÚ, hlavní ekonom KB, náměstci a ředitelé z MF ČR a další osobnosti finančního světa. Zastával funkce od referenta, analytika, ředitele odboru na úrovni sekce, přes vrchního vládního radu, poradce ministra a místopředsedy vlády až po projekt partnera a jednatele obchodní společnosti. Je autorem velkého množství odborných článků. Řadu let byl korektorem časopisu Daně a právo v praxi, lektorem CEVRO institutu a je člen správní rady European Business School SE. Je nezávislým poradcem mnoha úspěšných měst a obcí v ČR. Reference a další informace jsou na www.cityfinance.cz

¹⁷ Společný sebehodnotící rámec (Common Assessment Framework)

¹⁸ EFQM (European Foundation for Quality Management).

¹⁹ International Project Management Association (IPMA) je nadnárodní sdružení projektových manažerů.